

EPERJESI LAPOK

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 12 K., félévre 6 K.,
negyedévre 3 K. — f. □□□
Hirdetési díj: Háromhasábos petit-sor egyszeri hirdetése 30 fillér;
többhavas hirdetésért jutányosabb. Nyilntér: minden sor 40 fillér.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, ... az Eperjesi Magyar
Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának
... hivatalos közlönye. ...

□ Szerkesztőség és kiadóhivatal: □
KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomdája Eperjesen
Fő-utca 59. sz.

≡ Felhívás előfizetésre! ≡

EPERJESI LAPOK

politikai • társadalmi • közgazdasági,
közművelődési s szépirodalmi hetilap

■ előfizetési feltételei: ■

Egész évre	12 kor.
Félévre	6 »
Negyedévre	3 »

≡ Kedvezmény. ≡

Az EPERJESI LAPOK tisztelt előfizetői :: a

SÁROSVÁRMEGYEI KALAUZ

legújabb, 1910. évi kiadását, 356 oldal terjedelemben, Sárosvármegye térképével és Eperjes város :: **3 koronáért** tervrajzával szerezhetik meg — a meddig a készlet tart.

ZELENKA PÁL.

1839—1910.

December 4-ikén virradatkor a gyásznak és bánatnak csillagtalán éjszakához hasonló sötétsége borult a tiszai ág. hitv. evangélikus egyházkerület egyházaira, iskoláira, imádkozó és munkálkodó népére. Egy nagy lélek földi léttüze lobbant el, a mely iránytmutató tűzszlop fényével világolt a szellemi élet munkaterein. Igézhirdető beszédes ajak némult el;

TÁRCZA.

Árnyak.

Őszi estén, ködös estén
— Taposatlan, keskeny mesgyn —
Merengtem a csendben.
Lengő árnyak lengve szálltak:
Egybeforrtak . . . kettéváltak . . .
S elborult a lélekem.

Lengő árnyak lengve szállnak:
S im' egymásra rátalálnak
— Csókolóznak hosszan,
Ölelkezve tovaszálltak,
Eltűntek a lengő árnyak . . .
S tovább ábrándoztam.

Őszi estén, ködös estén
— Taposatlan, keskeny mesgyn —
Tovább ábrándoztam.
Mért nem vagyunk lengő árnyak?!
Kik egymásra rátalálnak:
S csókolóznak hosszan . . .

incseli Szóts András.

Koporsómra . . .

Koporsómra, ha meghalok,
Virágokat ne rakjatok;
Leltek majd a szívem felett
Egy kis száraz ágat,
Azt tegyétek rá csak!

igazságot kutató, mély gondolkozású elme fejezte be földi munkáját; aczélos munkaerő, hatalmas energia, saját érdeme által a vallási és nemzeti kulturmisszió érdemes munkásai között is messze kimagasló egyéniség roppant össze a szenvedés és betegség kereszthordozása alatt. A mikor az élet megújulását jelképező nap diadalmasan bontakozott ki a ködből, Zelenka Pál püspök földi életnapja letűnt; minden szépért, jóért, igazért hevülő lelke a mulandó világ muló dicsőségének tövissel hintett utairól átröppent az örökkévalóságba, örökül hagyva szelleme kincseit, mert sötétségbe csak azok temetkeznek, a kiknek életéből semmi sem megy át szellemi erőben és példaadásban mások életébe, de a kik sokakat az igazságra visznek, — az ős prófécia szerint — miként a csillagok, örökkön-örökké fénylenek.

Vármegyénk és az eperjesi ősi Kollégium evangélikus hitvallói, a velük együtt érzőkkel mély fájdalommal csatlakoztak a gyászolókhöz. Ajakról-ajakra száll a kesergő siralom. És méltán. A tiszai egyházkerület legrégebbi egyházai azok a sárosi egyházak, a melyek az 1614-ben alakult sáros-szepesi szuperintendenciák egyházaiból évszázadok viharai után is fennmaradtak. Az egyházkerület legrégebbi tradícióit, legnagyobb jelentőségű művelődési érdekeit és legféltettebb reményeit őrző szellemi erősségek az eperjesi ősi Kollégium több évszázados tanintézetei. A legutóbbi időben az egyházkerület legértékesebb látható alkotása az eperjesi theologiai Otthon volt. A jövő nagy feladatai és reménységei munkálásában, a haladás és fejlődés tervszerű biztosításában bizalommal várták az intéző körök Zelenka tetterejének hatalmas megnyilatkozását. A sors

útai beláthatatlanok. Az első sorban küzdő vezér elesett. A gyászoló sereg búsan zokogja: «Megszűnt a mi szívünknek öröme, siralomra fordult a mi örömünk». Nem maradt más, csak a bús emlékezet.

De nem, ne vádoljuk a gondviselést. Maradt még más is. Megmaradt az élet soha el nem múló hatása, mert a nagyoknak élete az őket hűségesen követők s érdemeiket megbecsülők lelkében és munkáiban folytatódik.

Zelenka egész élete élő bizonyosága annak, hogy a ki megérti, életáldozatnak tekinti és egész lélekkel betölti hivatását, a ki talentumát mások boldogítására, nagy eszmék és célok előmozdítására adott isteni erőnek tekinti, a kit nem szédít a dicséret és nem csüggeszt az ócsárlás, a ki a jövődőt a mult igaz értékeinek gazdagításával akarja biztosítani, az nem félhet az idők mohától, annak érdemeit a jók s nemesek áldják. A talentum önmagából fejlődő erejével emelkedett fokról-fokra, hogy minden idejét, minden munkáját hivatásának, családjának és az emberiségnek szentelje. Régi nemes és nemzedékeken át papi hivatásnak élő családból született 1839-ben Cseh-Brézón, Nógrádmegyében Egyházi hivatását az ország papjának, Székács Józsefnek oldalán kezdte. A nagy lelkek példája a leghathatósabb buzdítás az eszményi életszolgálatra. Mint egykor Elizeus Illyés próféta felemelt palástjával, Zelenka is nagy mesterének követésével avatta fel magát a hit és szeretet nagy munkáira. A szegény egyházakat és iskolákat gyámolító egyetemes gyámintézet fejlesztésében 1886. évig jegyzői, attól az időtől 1895-ig elnöki minőségben Székácsnak méltó lelki örököse volt. Negyvennégy évi miskolci lelkesi mű-

Mai elnevezését csak a XIX. században, Mária azon híres kegyképe után nyerte, mely az ország műemlékei közé sorozott régi, szép pálos-templomban őriztetik, s a melyet évenként a jámbor zarándokok nagy sokasága szokott felkeresni.

Nostrének első lakói a remete szt. Párol elnevezett pálosrendű szerzetesek voltak, kiknek Nagy Lajos 1352-ben, királylyá koronázásának 10. évfordulója alkalmából, egy lerombolt erődítmény csiszolt köveiből, gyönyörű kolostort építtetett, s azt bő javadalmakkal látta el.

A kolostor az építőművészet remeke volt, mely szépség tekintetében az ország valamennyi kolostorai-val vetekedett, s a melyet Bonfinius, Mátyás híres olasz tudósa, fenségénél fogva «Excellentissimum» jelzővel illetett.

A kolostor javai közé tartoztak a bars megyei Csata és Gém (Génye) nevű falvak határaitban kijelölt birtokrészek; az Ipoly egyik patakján álló malom; a birtokmegyei Toronyán levő földek Botyán helységgel együtt; s végül Szob község adója, melyet 1382-ben Erzsébet királyné és férje Lajos ajándékozott a szerzetnek, s melynek könnyebb beszédhetése végett, 1453-ban Hunyadi János még egy szabad telket is adományoz.

Ezen adományokat 1388-ban Zsigmond; 1439-ben V. László; 1498-ban Ulászló megerősíti; 1473-ban pedig a szerzetesek számára Mátyás király védlevelet bocsát ki.

A szerzet vagyona 1504-ben a Kis-Garam folyón álló malommal szaporodik, melyet csudai Tóth István és esztergomi Magni János özvegye, Klára ajándékozott.

Ha bárki ott sirásra kel
Koporsómra küldjétek el,
Mondjátok, hogy jobb szegénynek,
Hogy így volt megírva,
Jobb neki a sírba!

De ha egy lány ottan állva,
Ráismerne majd ez ágra,
Sőt zokogva, megbánással
Még rá is borulna:
— Költsetek föl újra!

Demeter Dezső.

A márianosztrai orsz. letartóztatási intézet.

Irta: Kúhárszky László.

Alig néhány napja, hogy Székely Ferencz igazságügy-miniszter meglátogatta az ország egyedüli női fegy-intézetét, Márianosztrát. Ebből az alkalomból kifolyólag nem lesz érdektelen, úgy e nevezetes intézettel, mint annak érdekes multjával megismerkedni.

Márianosztra község, a bécsi vasútvonal mentén fekvő Szob nevű állomástól mintegy hét kilométernyire, a festői Börzsönyi hegyek egyik gyönyörű völgykatalánában terül el. A község egyedüli nevezetessége a régi pálos-kolostor, mely ma női fegyházul szolgál.

A község egykori neve *Nostol* volt, a melylyel nemcsak a vatikáni okmánytár 1262-ben kelt egyik okmányában, de Vályi Andrásnak 1799-ben kiadott «Magyarország leírása» című művében is találkozunk; sőt a fegyház egyik termének mennyezetén, — mely a hagyomány szerint a pálosok könyvtára volt — még most is «Nostol» domborbetűi olvashatók.

ködésével egyházát az anyagi és szellemi virágzás magas fokára emelte. A hegyaljai egyházmegye, sokoldalú érdemeinek elismerésül, 1886-ban főesperesének választotta. Lobogó tűzként égett lelkében az egyház- és a hazaszeretet. Nagy munkával, hűséges odaadással vívta ki a legszebb elismerést, a legnagyobb bizalmat, a mit evangélikus lelkész kaphat, a püspöki tisztelet, a melyet 1890. óta, húsz éven át a szeretet és tisztelet, a hála és elismerés babékoszorúval viselt. Hűségfogadással vallotta, hogy az egyház közczéljainál eszközül rendelt férfiaknak a bizalom adta munkatért — és ha életáldozattal is — el kell foglalniok nem magukért, hanem magáért az egyházért, melyben az Urat kell szolgálni. És e fogadásához hű volt mindhaláláig. Nem elmulasztott kötelességek emlékei nyugtalanították lelkét, hanem az a gondolat, hogy reá nézve 71-éves korában is korán jött a megdicsősülés pillanata.

Halála híre sebes szárnyalással járta be vármegyénket is, gyászt keltve mindenütt és részvétet a megboldogultnak Eperjesen is köztiszteletben álló özvegye és annak hozzátartozói, a Balpataky-család iránt. A család, a miskolci egyház és az egyházkerület gyászjelentései, mint sötét hollók szálltak szerteszét. Az eperjesi Kollégium a következő gyászjelentést adta ki: «Az eperjesi evangélikus kerületi Collegium ősi pártfogósága, igazgató-választmánya és tanári kara gyászbaborult szívvel jelenti, hogy a Collegium lelki vezére, jóságos atyai pártfogója, fennkölt lelkű főpásztor, Zelenka Pál, a tiszai ev. egyházkerület püspöke 1910. december 4-ikén jobblétre szenderült. «Lehullott a mi fejünknek koronája, azért szomorú a mi szívünk...»

Temetése december 7-ikén volt a miskolci templomból. Egy nagy siralomháznak tűnt fel a város. Gyászlobogók, síri csend mindenütt. Tizenegy óra előtt ezerével, a koszorúk százával sereglett a végső tisztességet tevő gyülekezett a templomba. Benn csak a kiküldötteknek jutott hely, azok közül is a legtöbben állva szorongtak. Az evangélikus egyház gyásza impozáns módon nyilatkozott meg. Jelen voltak: báró Prónay Dezső egyetemes felügyelő, Szentiványi Árpád egyházkerületi felügyelő, dr. Baltik Frigyes, Gyurátz Ferencz és Scholtz püspök vezetése mellett az egyházkerület tisztviselői és összes esperességének felügyelői, főesperesei, alesperesei, a legtöbb egyházközség

felügyelője és lelkésze, a fő- és középiskolák, valamint a polgári és népiskolák igazgatói, tanárai és tanítói nagy számával. A kultuszminisztériumot dr. Molnár Viktor államtitkár képviselte, a többi egyházkerületeket, más egyházi és állami, megyei és városi testületeket nagyszámú küldöttség.

A sárosvármegyei esperesség egyházainak lelkészei és felügyelői élén Bánó Miklós cs. és kir. kamarás, egyházmegyei felügyelő és Hajdú János főesperes állott. Az eperjesi Kollégium képviselőjében Tahy József alispán, koll. felügyelő, Gamauf György koll. igazgató, dr. Mikler Károly jogakad. dékán, Mayer Endre theol. akad. dékán, Gömör János főgimn. igazgató, Gerhard Béla tanítóképző-intézeti igazgató, Ludmann Ottó, dr. Flórián Károly, dr. Maléter István, dr. Wallentinyi Samu tanárok jelentek meg. A theol. akad. hallgatósa majdnem teljes számmal hódolt a nagy főpásztor halhatatlan szellemének.

A temetési gyászszertartáson a templomban oltári imát Terray Gyula gömöri főesperes mondott; a gyászbeszédet Gyurátz Ferencz dunántúli püspök tartotta; áldást Gyürky Pál kishonti főesperes mondott. Közben a miskolci dalárégylet, a m. államvasút üzletvezetőségének dalárdája és a gyülekezet énekelt. A sírnál búcsúbeszédet Geduly Henrik egyházkerületi főjegyző, imát Csók György miskolci másodlelkész mondott. Megható, szívhez szóló karénekekkel az eperjesi theologusok dalegylete szerepelt. Minden ima, beszéd, ének fájdalmas visszhangot keltve rezdült végig a szíveken. Különösen megható volt Gyurátz Ferencz püspök gyászbeszéde, a ki az emlékezet és a hit fáklavilágával világította meg Zelenka Pál földi és égi útját, családi, egyházi, társadalmi működését, s az örökélet hitébe vetett reménységét. Köny csillogott a szemekben, a midőn könyezve búcsúzott a jó baráttól, a hűséges vezértől. Vele együtt sóhajtott mindenki a búcsúszót: «Hű vezére népednek, Isten hozzád, Isten veled, csendes legyen nyugvóhelyed!»

Nagy vezére egyházadnak, Zelenka Pál, elárvult népeddel sóhajtok mi is: a szenvedés után csend és kikötő legyen a temető, Isten virraszson síri álmod felett!»

A rend tagjai közel két évszázadon át zavartalanul birtokolták a kolostort és annak javait, míg csak a szerencsétlen kimenetelű mohácsi csata után, 1526-ban szintén fegyvert nem fognak és a korona védelmére Visegrádra nem sietnek, hol azután kevésszámú földmívelővel együtt, bámulatos vitézséggel és hősiességgel küzdöttek II. Solimán csapatai ellen.

Azonban Esztergom, Vác, Nógrád és Visegrád eleste után, a nostrei pálosok is kénytelenek menekülni, s úgy templomukat, mint szép klastromukat 1535-ben elhagyni, melyet a török azután csakhamar majdnem teljesen elpusztított.

Ily szétdőlt állapotban maradt egészen a XVIII. század elejéig, dacára annak, hogy a rend javainak zálogbirtokosa 1570—1580-ig a gróf Forgách-család volt.

Csak Széchényi György esztergomi érsek közbenjárásával foglalhatták el ismét a szerzetesek ősi fészkeiket Kurpesz Pál perjel alatt, kik eltakarítván a

romokat, az érsek nagylelkűsége és bőkezűsége folytán a szerzetnek hagyományozott 17,000 frtból, 1711-ben emeletes kolostort építettek s a templomot pedig két toronnyal ékesítették.

1728-ban Staudinger János budai orgonamestertől orgonát szerez be a rend, s következő évben a 8 oltárral díszített templomot, gróf Eszterházy Imre esztergomi érsek oldalkanonokja, gr. Berényi Zsigmond, Nagyboldogasszony emlékére, Kisasszonyhava 14-ik napján ünnepélyesen felszenteli.

Hogy a szerzet fenmaradása biztosíttassék, visszanyerte Nosztra, Csata és Kolostor-Toronya nevű földjeit, valamint adományként nyerte a pozsony megyei Schwarzbach, a nógrádmegyei Maros, Bély, Nagylócz, továbbá Garammikola és Gyékényes nevű helységeket.

A kolostori épületek teljes helyreállítása után a pálosok 1735-ben összes javaikba is visszahelyeztettek,

Az új perrendtartás.

II.

Nehéz feladat volna e helyütt az új perrendtartás teljes egészét olyképp ismertetni, hogy abból a reform hű képét nyerhessük, és ez okból arra kell szorítkoznunk, hogy az új perrendtartás egyes oly intézkedéseit ismertetjük, melyekből a jelenlegi rendtartástól való különbségek kiviláglanak.

Mindenekelőtt fontos újítás, hogy a kir. járásbírók hatásköre ki lett terjesztve. Az eddigi 1000 koronás értékhatár 2500 koronáig lett felemelve, mi által a perek 92%-a a járásbírók elé utaltatott. Ezen értékhatárig az összes «vagyonjogi» perek tartoznak a járásbírókhoz, vagyis megszűnt azon különbség, mely a per értéke szempontjából a készpénz és ingó, ingatlan, és örökösödési perek között fennállott. A váltóperek, melyek ezideig kizárólag a kir. törvényszékek elé tartoztak, ezentúl 2500 koronáig a járásbírók elé fognak tartozni. Az eddigi jogtól eltérőleg az összes haszonbérleti ügyek, úgyszintén a munkaadó és munkavállaló közötti szolgálati szerződésből, valamint az állati szavatosságból eredő perek a járásbírókhoz tartoznak. Az összes nem vagyonjogi perek, továbbá a járásbírók elé nem utalt vagyonjogi perek és végül az értékre való tekintet nélkül bizonyos vagyoni perek (hitbizományi, bírák és tisztviselők elleni kártérítési, a kereskedelmi társaságok, az óvás körüli szabálytalanságból a közjegyző ellen indított perek stb.) I. fokban a kir. törvényszékekhez tartoznak.

Nagy újítást képez azon változtatás, mely a könyvkivonati illetőség tekintetében történt. A külföldi törvényhozások a könyvkivonati illetékességet nem ismerik, mert általánosan elismert perjogi elv, hogy az illetékességet az alperes lakhelye állapítja meg. Nálunk a könyvkivonati illetékesség az 1868: LIV. t.-cz. 35. §-án alapszik, a mennyiben ezen § kimondja, hogy a könyvkivonati és számlakövetelések azon bíróságok előtt is érvényesíthetők, a hol a könyvek vitetnek. Hogy ezen rendelkezés mennyi visszaélésre vezetett, azt talán mindenki saját kárán tapasztalta. Egyik-másik kereskedő megrendelés nélkül egész vidékeket elárasztott könyvekkel, képekkel, iparcikkokkal, és a vételárt saját lakhelyének bírósága előtt perelte. Vagy pedig meg nem felelő árút küldött,

azonban nem sokáig maradhattak meg újjáalakított otthonukban, mert II. József 1782. február 7-ikén kiadott rendeletével ezen egyedüli magyar-eredetű rendet, az ország többi szerzetes-rendeivel együtt eltörölte. mire a rend tagjait elűzték, levéltárukat a falu végén elégették és a nemrég visszanyert birtokaikat a vallásalaphoz csatolták.

Az üresen maradt kolostort 1809-ben a nemesi felkelő-sereg kórházzá rendezte be, melyben a győri csata sebesültjeit ápolták. Később a vallásalap tisztviselőinek lakásul szolgált, míg azt a bécsi cs. kir. belügyminisztérium 1858. június 26-ikán kelt 14,297/521. számú rendeletével — igazságügyi érdekből — 40 évre kibérelte és fegyvertézzé szervezte. E czélból a kolostor épületeit egy emelettel kibővítette és megfelelőképen átalakította, melyet azután a paulai szt. Vinczéről nevezett irgalmas nővérek gráci kongregációjára bízott.

A pozsonyi helytartósági osztály, a fentjelzett

UHL MATH. virágüzlete

KASSA. Fő-utcza 81. sz.

Színházi koszorúk, csokrok, kosarak minden nagyságban és árban.

Gyászkoszorúk szalaggal és felirattal minden kivitelenben.

Virító Cyklamen, mely egész télen virít, darabja 1 korona, szobafenyő (Aurokaria) 4 kor.-tól feijebb, pálmák 1 kor. 20 fill.-tól feijebb, virághagymák a legolcsóbb árban.

A legkisebb megrendelés is pontosan és nagy gonddal lesz elkészítve s csomagolva.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Sürgőnyczim: Uhl, Kassa. Telefon (Interurban) 202.

esetle
a vev
nem a
akart
volt f
hatatl
kedő
vel s
igény
szeml
magy
kivon
tárgy
Az et
sitásá
állasp
ség
keres
tetébe
számi
féllel
iparos
hol a
és pe
még
kedő
gáló
igazol
perell
M
okirat
enged
a rés
bályo
novur
peren
előtt
A
toztat
bezés
ból,
a kir.
csak
A
pelt k
ez ar
a po
egyéb
Az
lemre
koron
perek

minisz
irgalm
mely a

1.
anstalt

2.
tozik a
ben el
érvény

3.
4.
mezése
fedezés

tak m
az álla
és feje

Az
augusz
vezetés

17-ikér
Szczito
be a n
zetbe.

fegyen
egész

Az
pesten
majd
beszáll

323 fo
185

artás.

az új perrend-
mertetni, hogy
hessük, és ez
hogy az új
edéseit ismer-
tartástól való

hogy a kir.
ett terjesztve.
ékhatar 2500
a perek 92%-a

Ezen érték-
erek tartoznak
t azon különb-
tjából a kész-
ösödési perek
k, melyek ez-
ékek elé tar-
a járásbíró-
ogtól eltérőleg
űgyszintén a
zötti szolgál-
szavatosságból
oz tartoznak.
ek, továbbá a
gyonjogi perek
et nélkül bizo-
nyai, bírák és
kereskedelmi
álytalanságból
stb.) I. fokban
ak.

toztatás, mely
etében történt.
könyvkivonati
rt általánosan
etékeséget az
állunk a könyv-
t.-cz. 35. §-án
mondja, hogy
etelések azon
etők, a hol a
n rendelkezés
alán mindenki
ásik kereskedő
ket elárasztott
ekkel, és a
a előtt perelte.
árút küldött,

meg újjalakított
február 7-ikén
magyar-eredetű
deivel együtt el-
váltárakat a falu
yert birtokaikat

9-ben a nemesi
melyben a győri
vallásalap tiszt-
bécsi cs. kir. bel-
kelt 14,297/521.
ekből — 40 évre
zélből a kolostor
s megfelelőképen
i szt. Vinczéről
egációjára bízott.
ly, a fentjelzett

9-ben a nemesi
melyben a győri
vallásalap tiszt-
bécsi cs. kir. bel-
kelt 14,297/521.
ekből — 40 évre
zélből a kolostor
s megfelelőképen
i szt. Vinczéről
egációjára bízott.
ly, a fentjelzett

ellcsokrokat,
ulás-ajándék,
sel, szalag- és
yörű eljegyzési
okrok, a leg-
szszel.

készülnek. =
egrendelés is
agy gonddal
csomagolva.
nterurban) 202.

esetleg a kikötöttnél nagyobb vételért kért és a vevő, ha az ottani bíróság előtt személyesen nem akart megjelenni és védekezni, illetve nem akart ismeretlen ügyvédet megbízni, kénytelen volt fizetni. Hozzájárul a jelenlegi helyzet tartatatlanságához az is, hogy az osztrák kereskedő a *viszonosság*nál fogva a magyar vevővel szemben a könyvkivonati illetékességet igénybe veheti, pedig ezt az osztrák-honossal szemben nem teheti, mert Ausztriában csak a magyar-honossal szemben érvényesül a könyvkivonati illetékesség. Tudjuk, hogy ezen §-ok tárgyalása majdnem társadalmi harczra vezetett. Az eredmény az eredeti javaslat némi módosítását eredményezte. Fenmaradt azon eredeti álláspont (32. §), hogy a könyvkivonati illetékesség csupán a bejegyzett kereskedőnek más kereskedővel szemben fennálló követelése tekintetében tartatott fenn, az ügylet bejegyzésétől számított 2 évig; nem kereskedő, de magánféllel szemben azonban bármely kereskedő és iparos, kereskedelmi ügyeit ott is perelheti, hol a vele szerződő fél az üzlet kötésekor *lakott*, és pedig az onnét való elköltözéstől számítva még egy további év alatt is; végül a kereskedő és iparos, ha a követelés alapjául szolgáló megrendelést és az áru átvételét okirattal igazolja, követelését saját *telepe* helyén is perelheti. (31. §.)

Magától értetődik, hogy az illetékességnek okirattal való kikötése továbbra is meg van engedve, ezen szabály alól kivételt képeznek a részletügyletek. A többi illetékességi szabályok nagyjában az eddigiekkel megegyeznek, novum, hogy az ügyvéd úgy perbeli, mint perenkívüli költségeit saját személyes bírósága előtt perelheti.

A bíróságok belső szervezetében azon változtatás lép életbe, hogy a kir. ítélőtábla felelbezési tanácsa ez eddigi 5 helyett csak 3 tagból, de felülvizsgáló tanácsa 5 tagból áll, a kir. Kúria minden tanácsa az eddigi 7 helyett csak 5 tagból fog állani.

A kereskedelmi bíraskodásban az eddigi szerepelt kereskedelmi ülnöki intézmény megszűnik, ez annak a következménye, mert a törvény a polgári és kereskedelmi hatáskör közötti egyéb különbséget is teljesen megszüntette.

Az ügyvédi képviselő szempontjából figyelemreméltó, hogy járásbírók előtt az 1000 koronán felüli ügyekben, és az összes váltóperekben a fél, ha nem személyesen jár el,

ügyvéd által kell, hogy magát képviseltesse. A törvényszék, a kir. ítélőtábla és a kir. Kúria előtt a félnek mindig ügyvéd által kell képviselnie. A kir. tábla és kir. Kúria előtt az ügyvédjelölt az ügyvédet többé nem helyettesítheti. A fél azonban ügyvédjével együtt ezen felsőbb bíróságoknál is személyesen megjelenehet.

A fél, ügyvédjének, perek vitelére általános meghatalmazást állíthat ki, ennek alapján az illető ügyvéd a meghatalmazás visszavonásáig felét bármely perben képviselheti.

A per kezdetét a keresetlevéllel veszi, ez írásban beadható vagy az illető bíróság előtt szóval előterjeszhető. A kézbesítés eszközlése elsősorban a kir. posta útján történik. Újítás, hogy a fél azt kérheti, hogy a bíróság székhelyén kívül lakó ellenfél egy megbízottat nevezzen meg, ki a kézbesítéseket átveheti.

Kézbesíteni bárhol lehet, a hol az érdekelt személyt megtalálják.

A mi a per tárgyalását illeti, elsősorban figyelemreméltó, hogy a kir. járásbírók és kir. törvényszékek előtt eddig fennállott különböző tárgyalási mód megszűnik, és mindkét helyütt, csekély módosításokkal, egyforma szabályok érvényesülnek. A római perjogban érvényesült in jure és in judicio eljárás nyomán a mi perjogunkban is a per caesurája — kettéosztása — lép hatályba, és előáll a perfelvétel és az érdemleges tárgyalás szaka. Elsősorban eldöntendők lesznek a pergátló kifogások, melyek a per létrehozását akadályozzák (ilyenek az illetékesség, a perképesség hiánya stb.), s csak azok eldöntése után tárgyalható a per érdemben. A pergátló kifogások az első tárgyaláson döntendők el, ezek — a vétlenség esetét kivéve — az érdemleges tárgyalás megkezdése után többé elő nem adhatók. Ezen kifogások ezentúl nem végzéssel, de ítélettel lesznek eldöntve, mely ellen a törvényszék előtti eljárásban elkülönített felelbezésnek lesz helye; felperes kérelmére az érdemleges tárgyalás ennek dacára is folytatható. A per érdemének tárgyalását a per előkészítésének stádiuma előzi meg. A tárgyalási időköz első fele, vagyis azon idő, mely a határnapot tűző végzés kézbesítésétől az érdemleges tárgyalás határnapjáig van, szolgál a per előkészítésére. Ezen előkészítés előkészítő-irattal történik, melyet az alperes ügyvéd a felperesi ügyvédnek átad, és a melyben a kereset tény-

állításaira, és a bizonyítékokra nyilatkozik. Viszont a felperesi ügyvéd is adhat előkészítő-iratot, ha a szóbeli tárgyaláson oly tényállítást akar érvényesíteni, melyet az ellenfél a keresetből még nem ismer. Ezen előkészítő-iratok számát a törvény nem írja elő, a bíróság azonban figyelemmel kell hogy legyen arra, hogy ezek rövidek legyenek, periratokká ne fajúljának, és a két felet csak a részben informálják, hogy a szóbeli tárgyaláson mely jogi tényeket akarnak érvényesíteni. Természetes, hogy a felek a tárgyaláson ezek tartalmához nincsenek kötve. Az előkészítő-iratok egy példánya a bírósági iratokhoz is csatolandó avégből, hogy azok tartalma felől a bíróság is informálva legyen. A használandó okiratok tekintetében informálást czélozza azon törvényes intézkedés, hogy az okiratok eredetben a bírósághoz leteendők. Az elnök már az előkészítő-iratok alapján megidézheti a tanúkat, személyes megjelenésre a feleket, gondoskodhatik a szemle-tárgyról, vagyis megteheti mindazt, a mi szükséges, hogy az ügy egy tárgyalási határnapon koncentrálván, befejezhető legyen.

(Folyt. köv.)

Dr. Horovitz Gyula.

Az amerikai püspökség ügye.

Azon alkalomból, hogy *Besskid* Antal képviselő decz. 7-ikén, a miniszterelnökhöz intézett interpelláció alkalmán, a magyar parlament elé vitte Amerikába szakadt görög-katolikus vallású honfitársaink s püspökük, *Ortynski* Sótér között dülő harcz ügyét, kötelességünknek tartjuk közönségünket, — melyet bizonyára érdekel az egész harcz, hisz' javarészt oly közel állunk hozzá — felvilágosítani ezen áldatlan állapot okairól. Az Egyesült-Államokban letelepedett görög-katolikus honfitársaink száma — az ottani lelkészek becslése szerint — megközelíti a 400,000-et. Ezeknek a püspöke *Ortynski* Sótér, volt galicziai szerzetes, a ki az ukrainista politikának a legfanatikusabb vezére, s hogy politikai czéljait elérhesse, nem riad vissza semmiféle eszköztől. De menjünk sorjában.

Az eperjesi és a munkácsi egyházmegyéek papsága jogos aggodalommal fogadta *Ortynski* Sótérnek ezelőtt három évvel püspökké történt kinevezését; de várakozási állápontra helyezkedett. Nem hitte, hogy a lelkiek vezetésére hivatott püspök politikát fog űzni Amerikában, hanem hogy az amerikai görög-katolikusok hitéletét fogja szervezni. Hitéből azonban mihamar kiábrándulni volt kénytelen, midőn azt kellett tapasztalnia, hogy az új püspök negyven galicziai papot hozatott ki s a neki nem tetsző magyar-érzelmű papok helyébe vagy mellé nevezte ki őket.

Állításaink igazolására példákat is felhozhatunk:

Suba, dr. Vaszócsik, Danilovics, Gribóczy, Janicsky

miniszteri rendelet alapján, 1858. augusztus 10 ikén az irgalmas nővérek társaságával a szerződést megkötötte, mely a következő főbb pontokból állott:

1. Az intézetnek jól szervezett «Klösterliche Haftanstalt», zárdaszerű fegyintézetnek kell lennie.

2. A vezetés és igazgatás a főnöknőt illeti, a ki tartozik a pozsonyi helytartótanács rendeleteinek mindenben eleget tenni, s a többi letartóztatási intézetekre is érvényes utasításokat s szabályokat pontosan betartani.

3. Az első felszereléshez a kincstár 45,000 frtot ad.

4. Az intézet fentartásáért, a letartóztatottak élelmezéséért s ruházataért, tehát az összes szükséglet fedezéséért az irgalmas nővéreket illeti a letartóztatottak munkája után befolyt jövedelem, s ezenfelül fizet az állam minden egyes letartóztatott után naponként és fejenként 23 pengőkráczár általánösszeget.

Az intézet első főnöknője *Wagner Paula*, ki 1858. augusztus 15-ikén 21 irgalmas nővérral vette át a vezetést. Mindazonáltal ünnepélyes átadás csak október 17-ikén történt, midőn a kormány engedelmével *Szczytowszky János* hercegprímás személyesen vezette be a nővéreket a javítóintézetbe egybekötött fegyintézetbe. Ezen alkalommal a községi templomban 74 fegyenc az bérmálásban részesült, s ugyanakkor az egész intézet beszenteltetett.

Az intézet első benépesítése az akkoriban Budapesten feloszlott női fegyház foglyaival vette kezdetét, majd a vidéki törvényszéki fogházakból történtek beszállítások, úgy, hogy még ugyanazon év végével 323 foglyot számolt az intézet.

1859—1861-ig javítóhelyül is szolgált, a hová a

közigazgatási hatóságok által javító-, illetve kényszermunkára elítelt nők szállítottak be.

1869. év óta a magy. kir. igazságügyminisztérium köt folytatólagos szerződéseket a szerzettel, melyek alapján az intézet gondozását továbbra is az irgalmas nővérekre bízza, kiknek főnöknőjét egyúttal a fegyintézet igazgatójává nevezi ki, melléje pedig ügynöki címmel, 1870 óta, ellenőrt állít. Van azonban az intézetnek még 18 fegyőre és 3 főfegyőre is, kik kizárólag csak az épületek külső őrzetére alkalmaztatnak.

Az irgalmas nővérek száma kezdetben váltakozott, ma: 42, kiknek odaadó vezetése mellett az intézet ügymenete fennakadás nélkül halad előre.

Áldásos működésük 50-éves évfordulóját 1908-ban ünnepelték, mely alkalommal *Günther Antal*, akkori igazságügyminiszter, személyesen nyújtotta át *Wenszky Eugenia* igazgatófőnöknőnek a koronás arany érdemkeresztet és egy másik ott működő nővérnél az arany érdemkeresztet.

Az intézet történetében fontosabb események még az 1971-iki, a mikor a súlyos börtönre ítélt láb-bilincset törölték el; és az 1893-iki, a mikor az igazságügyi kormány a vallásalaptól 50,000 frtért megvette az eddig csak bérletben birt épületeket és telkeket, s azokat a büntető törvénykönyvben lefektetett rendszernek megfelelő fegyintézetű szervezetre

Ekkor épült a háromemeletes magánzárka-épület 183 zárkával, továbbá két munkaterem, kórház és az a folyosó, mely ezen új épülettömböt a régi klostrom-épülettel összekötötte.

A foglyok élete állandó tanulásban és hasznos

munkában telik. A felnöttek oktatása itt teljes egészében valósított meg, a mennyiben nemcsak elméleti, de háztartási, ipari és mezőgazdasági téren is alapos kiképzést nyernek.

Az iskolában a tanítónővér az írás, olvasás és számolás ismereteire oktatja az analfabétákat; a különféle vallásfelekezetek lelkészei pedig az összes fegyenczeket vallásoktatásban részesítik.

A főző-, mosó- és kenyérsütő-konyhában elsajátítják a fegyenczek mindazt, a mivel — az intézetből kikerülve — az életben mint mosónők és szakácsnők megkereshetik kenyerüket.

A munkatermekben a foltosítás, a közönséges és finom varrás, kötés, horgolás, a vászon-, tűll-, selyem-, ezüst- és arany-himzés, az előrajolás és szabás, egy szóval a női iparágak minden nemét űzik a fegyenczek.

Az intézet 180 kat. hold területén pedig rendszeresen művelik a konyha- és virágkertészetet, a fatenyésztést, gyümölcs- és szőlőtermelést, valamint az állattenyésztés legváltozatosabb ágait, miáltal a mezőgazdaság és állattenyésztés alapelemeit és ismereteit vihetik magukkal az életbe, hogy hazatérve úgy a maguk fentartásában, mint mások szolgálatában haszonnal értékesíthessék szerzett ismereteiket.

Az önfeláldozó nővérek áldásos és eredményes működése s az intézetnek páratlan berendezése és kezelése bámulatot és teljes elismerést vívott ki nemcsak a magyar társadalom, hanem az egész világ előtt, a mikor 1904-ben a Budapesten megtartott VII. nemzetközi börtönügyi kongresszus 70 tagja meglátogatta ezen intézetet.

és árvaházunknak jóakaróit, hogy az árvák karácsonyfaünnepére szánt (élelmi-, játék- és tanszerekben, pénzben, valamint ruhaneműekben, stb. álló) szíves ajándékaikat az *«Erzsébet-árvaházba beküldeni»* méltóztassanak. A kegyes adományokat nyilvánosan fogjuk nyugtázni! Együttal ebben az évben is ajánljuk az *újévi ajándékok* megváltásának szokásos jótékony intézményét nérd. közönségünk szíves figyelmébe. Eperjes, 1910. december 1. A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet nevében: *Kósch Arpádné s. k., elnök. Faragó József s. k., titkár.*

— **Új püspöki iktató.** *Gajdics* István a gör. kath. tanítóképző-intézet tanárává és tanulmányi felügyelőjévé történt kinevezetése folytán megüresedett iktatói állásra dr. Vályi János v. b. t. t., *Szabó* Mátás végzett papnövendéket nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Kisszely* Lajos somoskőújfaluai áll. el. iskolai tanítót a harsági áll. el. iskolához áthelyezte.

— **Házasságok.** *Kereki* Miklós cs. és kir. meneszkari főhadnagy (Eperjes) csütörtökön kötött házasságot *Ibrányi* László és neje sz. br. Vay Iona leányával, *Elsával*. Az egyházi esküvő az ág. hitv. ev. templomban ment végbe.

Dr. *Erekly* István, az eperjesi jogakadémia ny. r. tanára, egyetemi m.-tanár, decz. 17-ikén lép házasságra *Petracsék* Károly, gr. Forgách Károly-féle urad. nagybérlőnek *Erzsike* leányával, Sarolta-pusztán (u. p. Hedrehely, Somogy vm.). A polgári házasságkötés valószínűleg *Faragó* József eperjes-városi tanácsos, mint állami anyakönyvvezető, közreműködésével fog végbemenni, a kit Sarolta-pusztán leendő hivatalos eljárásra a hedrehelyi állami anyakönyvvezető maga helyett fölhatalmazott.

Simkó Sándor decz. 17-ikén d. u. 4 órákor vezeti oltárhoz *Kribel* Bertát a helybeli evang. templomban

Moskovits Leo nagysárosi kereskedő decz. 6-ikán tartotta esküvőjét *Hockmann* Emmával *Löcsén*

— **Szinyei Merse Pál** «Park» című képét, mely a fővárosi tárlaton volt kiállítva, s melyen a művész a jernyei parkjának egy részletét örökítette meg, malomszegi Elek Pál, a Magy. Kereskedelmi Bank r.-társ. vezérigazgatója 20,000 koronáért vette meg.

— **Az Angolkisasszonyok eperjesi «Sancta Maria»-intézetében** a «Szepiötelen Fogantatás» czíme alatt fennálló Maria-kongregáció deczember 11-ikén délután 5 órákor tartja zeneestélyét, a melynek a műsora a következő: 1. Hoós János: «Tekints le égből, szűz Anyánk». Kardal harmónium-kísérettel. 2. Váradi Antal: «Stella Maris». Szavalja *Tahy* Gizella. 3. Kienzi Vilmos: «Mária-dal», a «Bibliás ember» című dalműből. Énekli *Lihán* Jenny. 4. «Mária tisztelete.» Írta *Kozák* Mária. Felolvassa *Tamáty* Iona. 5. Faure: «O Salutaris hostia». Dal. Éneklik: *Karváth* Karola, *Kisszely* Erzs. *Strasser* Iza és *Zarembo* Irén. Harmóniumon kíséri *Leeffier* Gyuláné. 6. Monolog. Előadja *Kisszely* Erzs. 7. a) *Grieg*: «Dal», b) *Moszkovitsky*: «Caprice espagnol». Zongorán előadja *Suhayda* Vilmosné. 8. Faure: «Sancta Maria». Dal. Éneklik: *Karváth* Karola, *Kisszely* Erzs., *Strasser* Iza és *Zarembo* Irén. Zongorán kíséri *Suhayda* Vilmosné. 9. *Endrődy* Sándor: «A zelli búcsú». Melodráma. Zenejét írta *Hazslinszky* Gusztáv. Előadja *Bányász* Mariska. Zongorán kíséri *Putschalko* Marianne. 10. Magyar népdalok. Éneklik: *Gerbery* Anna, *Kállia* Ilonka, *Strasser* Iza és *Zarembo* Irén. Zongorán kíséri *Putschalko* Marianne. 11. *Zsaskovszky*: Mária gyermekének fogadása. Kardal, harmónium kísérettel. Belépődíj személyenként 50 fillér.

— **Halálozások.** *Nyékhegyi* Lothárné szül. külkemezei és tapolylucskai *Bánó* Zsófia, dr. nyékhegyi *Nyékhegyi* Lothár, nyitrai törvényszéki elnök neje, f. évi december 5-ikén reggel 6 órákor, hosszas szenvedés után Nyitrán meghalt. Előtte való este érkezett férje új működési helyére. Reggelre rosszullét fogta el s pár percz múlva meghalt. Halála általános részvétet keltett nemcsak a bírói körökben, hanem mindazon városok közönsége körében, a hol a megboldogult férje csak működött. Családja a következő gyászjelentést adta ki: «Általítottak — a maguk és számos rokonaik nevében — szomorodott szívvel jelentik, hogy szeretett neje, anyjuk, sógorónje, illetve unokahúguk, nyékhegyi *Nyékhegyi* Lothárné szül. külkemezei és tapolylucskai *Bánó* Zsófia úrnő f. évi december hó 5-ikén reggel 6 órákor, hosszas szenvedés után, legboldogabb házasságának 18-ik évében jobblétre szenderült. A boldogult földi maradványai f. évi december hó 6-ikán d. u. 2 órákor fognak Nyitrán, a *Plebánia-utca* 14. sz. házban, a róm. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint beszenteltetni s azután Eperjesre szállíttatni és ott f. hó 8-ikán d. u. 1/3 órákor a róm. kath. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni, —

az engesztelő szentmise-áldozat pedig Eperjesen a szt. Ferencz-rendiek templomában és Kassán a szt. Mihály-kápolnában f. hó 9-ikén d. e. 9 órákor fog a Mindenhatóknak bemutatni. Nyitrán, 1910. évi december hó 5-ikén. Áldott legyen emléke! nyékhegyi *Nyékhegyi* Lothár, a nyitrai kir. törvényszék elnöke, mint férj; kisk. *Nyékhegyi* István, *Augusztá*, *Géza* és *Sarolta*, gyermekei; *Nyékhegyi* Ferencz m. kir. honvéd-százados, miniszteri parancsoltiszt, sógor; *komlós-keresztési báró Fejérváry* Géza cs. és kir. gyalogsági tábornok, gárdakapitány, nagybátyja; *komlós-keresztési Fejérváry* Stefánia Halli nemes hölgy, *dobczyczei* *Turnau* Józsefné szül. *komlós-keresztési Fejérváry* Clotild cs. és kir. altábornagy özvegye, gróf *Thurn-Valsassina* *Frigyessé* szül. *komlós-keresztési Fejérváry* Emília csillagkeresztes hölgy, nagynénk.

Czirbusz Ede ny. tanító deczember 6-ikán d. u. 3/4 órákor, életének 66. évében, hosszas szenvedés és a haldoklók szentségeinek ájtatos felvétele után Monyhádon meghalt. Temetése deczember 8-ikán d. u. 3 órákor a róm. kath. egyház szertartásai szerint ment végbe ugyancsak Monyhádon. Legközelebből süjtött családtagok: özv. *Fucker* *Tivadarné* szül. *Czirbusz* *Mária* és *Czirbusz* *Lajos*, az elhunyt gyermekei.

— **Felhívjuk** a t. vásárlóközönség szíves figyelmét *Ambrósy* Béla czég kirakatára, a f. hó 11-ikén, vasárnap délután és este.

— **Köszönetnyilvánítás.** A *Tester* *Zsófia* nyelvmesternő által az eperjesi tüdőbeteg-szanatórium javára rendezett ifjúsági magyar-francia irodalmi est 241 korona 50 fillér tiszta jövedelméért hálás köszönetet mond a lelkes rendezőségnek a szenvedők nevében dr. *Csatáry* Ágost, egyet. magántanár, dr. *Holenia* Gyula, városi főorvos.

— **Adomány.** *Springer* *Zoltán* felsővízközi ügyvédnek *Mihalecsik* *József* elleni rágalmasági ügyéből kifolyólag a részére megítélt 39 koronát a felsővízközi járásbíróság 1910. B. II. 123/8. számú átiratával hozzánk juttatta oly megjegyzéssel, hogy dr. *Springer* ezen összeget felerészben az eperjesi tüdőbeteg-szanatóriuma, felerészben az izraelita népkonyha javára ajánlja fel. — A midőn ezen összeget nyugtázzuk, megjegyezzük, hogy azt rendeltetése helyére juttatjuk.

— **Egyházi közgyűlés.** A sároszpesi (eperjesi) református misszióegyház látogatott tisztújító-közgyűlést tartott f. hó 4-ikén, a Kollégium orgonatermében. A közgyűlés fontos tárgya főgondnok és presbíterek választása volt. A gyűlés elején *Gönczy* *Gábor* lelkész hálás elismeréssel nyilatkozott meg az egyház elhunyt főgondnokáról, *Both* *Gyula* nyug. táblabíróról, a ki nemcsak a munka, hanem az egyház szeretetében is követendő mintakép a hívek előtt. A közgyűlés jegyzőkönyvében is megörökítette kiváló gondnokának érdemeit. A megüresedett főgondnoki székbe az egyháztagok nagy lelkesedéssel és egyhangulag *Jónás* *János* nyug. keresk. akad. igazgatót választották meg, a ki nagy érdemeket szerzett az egyház szervezésében. Az új főgondnok nagyhatású székfoglaló beszédet mondott. A hála szavai után azt indokolta meg, hogy miért vonakodott elfogadni a megüresedett állást. Mint nyugalomba vonult ember, nem óhajtja a nyilvános szereplést; de miután látta, hogy a hívek bizalma az ő személyében egyesült, nem térhetett ki a hívek általános óhajának eme megüresedett megüresedése elől. Elfogadta a tisztséget abban a reményben, hogy a hitrokonok támogatásával előbbre viheti egyháza ügyeit. Beszédének különösen az a része keltett nagy hatást, a melyben arra kérte az egyháztagokat, hogy sohase tévedjenek a felekezetiesség ösvényére; sohase küzdjenek más felekezettel szemben, hanem mindig a többi hitfelekezettel együtt. A református egyház áldozatot kíván a hívektől és reméli, hogy a hívek a kötelességet buzgón teljesítik. A gondnoki állásra dr. *Both* *Tamás* ügyvédet, a pénztárosi tisztségre *Papp* *Ferencz* pénzügyi titkárt választotta meg a közgyűlés. A presbiterium rendes tagjaivá választottak 12 évre: *Bálint* *Sándor*, dr. *Barcsy* *Lajos*, *Faragó* *József*, *Hambrich* *Károly*, *Kolossy* *Miklós*, *Körtvélyessy* *Bertalan*, *Perényi* *Vilmos*, dr. *Réz* *Mihály*, *Szekeress* *Dezso*, *Szekeress* *József*, *Szemere* *Márton*, *Tardy* *József*, dr. *Tarr* *Károly* és *Vöröss* *Sándor* egyháztagok. Pótpresbíterek lettek ugyancsak 12 évre: *Berencsy* *Antal*, *Décsy* *János*, *Fodor* *Gusztáv*, *Lénárd* *Gyula*, *Péchy* *Árpád* és *Vásárhelyi* *Károly* egyháztagok. Az *iglói* hívek részéről rendes presbíternek *Matolcsy* *János* városi rendőrkapitány, pótpresbíternek *Nagy* *Ferencz* tanár választották meg. A *korompai* hívek rendes presbíternek dr. *Suhay* *József* kolóigazgatót, pótpresbítereknek *Cseffő* *Jánost* és *Négyesy* *Gyulát* küldték be az egyháztanácsba. A *bártfai* hívek részéről rendes presbíter lett *Németh* *László* h. polgármester,

pótpresbíter *Pályi* *Gyula* gimnáziumi tanár. A megválasztott presbíterek nevében *Faragó* *József* mondott köszönetet; a szepesi hitrokonok köszönetét pedig *Matolcsy* *János*, iglói rendőrkapitány tolmácsolta. Ezután *Gönczy* *Gábor* lelkész méltatta a presbíterek nagyfontosságú teendőit, a melyek az egyház összes anyagi és szellemi ügyeit magukban foglalják. A szép közgyűlést *Jónás* *János* főgondnok azzal a kijelentéssel zárta be, hogy protestáns estélyekkel és egyéb összejövetelekkel iparkodik fokozni a hívek között az összetartozás érzését.

— **A Rákóczi Kath. Kör** f. évi december 2-ikán tartott igazgató-választmányi ülésén az alapszabályokon néhány fontos változtatást tett. Így elhatározta több esetből kifolyólag, hogy jövőre kivételek esetekben más keresztény felekezettel is fölvesz tagjai sorába. Másodszor: megengedte, hogy a rendes tagok családtagjaikat személyenként 2 kor. tagdíj mellett tagokul fölvehetessék. Harmadszor: a szept. 25-iki közgyűlés határozata folytán a rendes-tagsági díjat 8 koronáról 10 koronára emelte föl. Főiskolai hallgatók ennek felét fizetik. Végül foglalkozott az igazgató-választmány a *Martinovics-kör* ama felhívásával, melyben az a közönséget felolvasó-estélyeinek pártolására szólítja fel. Minthogy a felhívás oly szavakkal és oly módon nyilatkozott városunk legnagyobb és leglátogatottabb egyesületének közérdekű és közhasznú tevékenységéről, mely a jóízű emberekben méltán kelthet és keltett is visszatetszést, a Kör ezen indoklatlan és igaztalan bírálatot megütközéssel utasítja vissza.

— **A Luchs Ede és Társa** czég fióküzletének mai hirdetésére felhívjuk a m. t. közönség figyelmét.

— **Francia est.** Rendkívül jól sikerült és páratlanul érdekes estélyben gyönyörködhetett f. hó 8-ikán városunk közönségének azon szépszájú része, a mely a zengzetes francia nyelvnek kultiválását tűzte ki nemes feladat gyanánt. Szépszájú és a kulturális czélokért igazán lelkesedő hallgatóság töltötte meg zsúfolásig, jelzett napon, a Kollégium dísztermét, hogy végigélvezze azon nagyszabású és magas színű estélyi műsort, a melylyel *Mlle* *Tester*, e kiváló francia nyelvtanár nő kedveskedett ügyesen képzett tanítványai szerepeltetésével a megjelenteknek. Délután öt órákor nyitott a meg az estélyt a Kollégium ifjúsági zenekara néhány bús magyar hallgató és ropogós magyar csárdás eljátszásával. Majd *Fleischmann* *Eiza* lépett az emelvényre s kifogástalan folyékony francia előadásával (*II. Napoleon*) osztatlan tetszést aratott. Igaz elismerést érdemelt *Grynaeus* *Isti* (*L'Aiglon*) és *Meliorisz* *Mary* mély érzéssel és kellő rutinnal előadott szavaltával (*A vén cigány*). Óriási tapsvihart váltott ki *Kirchmayer* *Editke* bájos megjelenésével és zsenge korát jóval felülmúló ékes nyelvtudásával. *Sardagna* *Béla* báró és *Meliorisz* *Kálmán* a *L'Aiglon*-ból adta elő a nagyapó és unoka kedves jelenetét ügyes alakítással. A jól sikerült estét az erre az alkalomra alakult női énekkar zárta be a «*Marseillaise*» eléneklésével. E kedves órákért *Mlle* *Tester* illeti az érdem és elismerés, a ki nek lelkes buzgólkodása valóssággal egy kis francia irodalmi kolóniát volt képes megteremteni városunkban.

— **A korcsolyaegyleti tagsági jegyek** *Theiss* *Ármin* egyi. pénztáros *Fő-utca* 58. szám alatti játékkereskedésében már kiválthatók.

— **Farsangi mulatság.** A Rákóczi Kath. Kör farsangi mulatsága 1911. évi febr. 4-ikén lesz.

— **Karácsonyi occasio.** Rendkívül olcsó árban lesznek kiárúsítva az utolsó saisonból kimaradt legújabb női-ruhakelmék, u. m. gyapjú-, selyem- és mosókelmék, szőrmeárúk, boák és karmantyúk. A nagyérdemű közönség szíves figyelmébe ajánlom december végéig. *Zavatsky* *Szilárd* divat- és vászonkereskedő, Eperjes.

— **Szilveszter-est.** Az Eperjesi Jogásztanárság Irodalmi Osztálya a *Vigadó* nagytermében nagyszabású, tánczczal egybekötött kabaré-estélyt rendez. Már most felhívjuk olvasóink figyelmét az érdekes est iránt. Részletes műsorról még nem referálhatunk, miután azt csak a közeli napokban fogja megállapítani véglegesen a szakosztály választmánya.

— **Korcsolyák** mindenféle minőségben és számban *Theiss* *Ármin*nál Eperjesen olcsón kaphatók.

— **Rokkant-bál.** A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjegyletének eperjesi fiókja, a farsang bevezetéseként, 1911. január 8-ikán tartja meg jótékonyczélú tánczvigalmát a *Vigadó*-ban, mely elébe, mint mindig, úgy ezúttal is nagy érdeklődéssel tekint városunk közönsége. Serényen folynak az előmunkálatok s e bál sikerét előre is biztosítja azon lázas tevékenység, melyet a rendezőség lelkes gárdája fáradhatatlanul fejt ki a cél érdekében, leleményes találé-

könységgel igyekezvén felőlelni az est programjának keretébe mindazon mulattató eszközöket, melyeket a szórakozni vágyók sokasága a sablonszerű bálóktól előtű estélyek rendezőitől szokott megkivánni.

— **Adomány.** Az Eperjesi Széchenyi-kör népnevelési szakosztályának a palonczai állami elemi iskola szegénysorsú tanulóinak egy doboz (144 drb) író-tollat, 4 tucsat (48 drb) írónt, 50 drb tollszárat, 10 darab palatáblát hozzávaló palavesszővel és 100 drb «Emke» magyar szépirási írkát adományozott. Az igazgatóság ez úton fejezi ki köszönetét a népnevelési szakosztályának.

— **Népies és gazdasági előadások.** A földmívelésügyi miniszter tudatta a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesülettel, hogy 4100 koronát adományoz az egyesületnek oly célból, hogy a tél folyamán népies gazdasági előadásokat, a katonaság részére kéthónapos gazdasági tanfolyamot és négy háziipari tanfolyamot tartson.

— **Különféle friss halak** előjegy-zésre minden csütörtökön és pénteken kaphatók Kun Sándor (ezelőtt Holénia) fűszer- és csemege-üzletében Fő-utca 71. sz.

— **Az Eperjesi Martinovics-kör** decz. 11-ikén d. u. 5 órakor a Munkásbiztosító-Pénztár tanácstermében tartja 6-ik szemináriumát. Előadó: dr. *Duschnitz* Soma, «Néhány fontosabb tápszer élettani jelentősége és vegyi átalakulása főzésközben». — Decz. 13-ikán, ugyanott, *Bolla* Béla a «Darvinizmusról a természetben és társadalomban», s 18-ikán *Vincze* Sándor «Magyarország munkáspolitikai statisztikájáról» tart előadást.

— **Az Abosi Vadásztársaság** a december 4-ikén megtartott idei negyedik társaságzatán Kőszegen 4 özet, 1 rókát és 1 nyulat ejtett el. (Bdt.)

— **Vásár-áthelyezés.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy *Kisszeben* r. t. városban a december 7. és 8-iki országos kirakó- és állatvásár kivételesen *december 14-ikén és 15-ikén* tartassék meg. Miről a kassai kereskedelmi és iparkamara az érdekelteket értesíti.

— **A Székely-féle javaslat és a jogi-vizsgák.** Minthogy a Székely-féle javaslatból pár hónap múlva törvény lesz, mindazok, a kik a törvény életbeléptéig doktorátust nem szereznek, csak két évvel később lehetnek önálló ügyvédek. A kik azt akarják, hogy az új törvény rájuk ki ne hasson és így két évet nyerjenek, forduljanak a dr. Dobó jogi szemináriumához (Kolozsvárt, Bolyai-u. 3.) melynek segítségével hat hét alatt lehetnek egy szigorlatot. Ez annál is inkább tanácsos, mert a beállott egyetemi rendszerváltozások következtében a szigorlatok anyaga aránytalanul megnagyobbodott. Az intézet kikölcsönzi tankönyveket helyettesítő, az összes szigorlati kérdéseket felőlelő jegyzetait, melyekből otthon elkészült jelölteket rövid rekapituláló kurzus során készíti elő. A «Jogi-vizsgák letétele» cz. most megjelent könyvet díjmentesen megküldi.

— **A Rákóczi Kath. Kör** dalárdája december 5-ikén szerenádót adott szeretett karmesterének: *Moyzes* Miklósnak névestéje alkalmából. Szébbnél-szebb dalokat énekelve hálálták meg neki azon buzgalmát, melylyel városunk ezen egyetlen, s immár felévtized óta sikeresen működő állandó férfinyegyeskarát oly magas fokra fejlesztette. *Wick* Béla a dalárda és a zeneszakvélemény nevében igen szép szavakban üdvözölte őt, *Póta* László titkár pedig a Kör nevében mondott köszönetet *Moyzes*nek és *Moyzes*nek ama sokszoros tevékenységükért és készségükért, melylyel oly sokszor szereztek a Kör és a város közönségének kedves és művészi élvezetet.

— **Alumínium teljes konyhafel-szerelés** állványval *Luchs* főköztelében a legolcsóbb!

— **Szeszes-italok mennyiség-tartalmának megjelölése.** A bort, sört és szeszes-italokat tartalmazó zárt palackok mennyiség-tartalmának kötelező megjelöléséről szóló 107,232—1908. számú kereskedelemügyi miniszteri rendelet 1911. január 1-jén lép életbe. E rendelet 1. §-a értelmében: bort, sört, vagy egyéb szeszes-italt tartalmazó zárt palack csakis a tartalmazott ital törvényes ürmértékben kifejezett mennyiségének megjelölésével és az ezen megjelölés helyességeért felelős árúadó névnek és lakhelyének megnevezésével ellátva, hozható forgalomba. Ugyane szakasz szerint felelős elárúító-nak a detail-kereskedelemben eladó tekintetik. A gyáros csak akkor, ha a zárt palackot önmaga közvetlenül adja el a fogyasztónak. A 2. § szigorú büntetést állapít meg arra, a ki a tartalom megjelölése nélkül árúsit, vagy olyan palackban, melynél a tartalom-megjelölés a tartalomnak meg nem felel.

Decz. 15., csütörtök
délután 4³⁰—7³⁰-ig

KATONAZENE-HANGVERSENY BERGER kávéházában.

— **Az Izraelita Nőegylet tea-estélye.** Deczember 3-ikán fényesen sikerült tea-estélyt rendezett az Eperjesi Izr. Nőegylet a Vigadó nagytermében, mely ez estén kicsinynek bizonyult. Szébbnél-szebb leány- s asszonysereg káprázatos estélyi öltözékben szemet gyönyörködtető képet nyújtott s kirívó ellentétben állott a fekete férfisereg alkotta monoton vásznával. Imitt-amott fel-felcsillanó tarka egyenruha szinte szempihentetőül szolgált a fekete tömegben. A teázás ideje alatt sorsolták ki a tombolatárgyakat. Összesen 144 drbot, kedvesebbnél-kedvesebb dolgot. A fiatalság türelmetlenül várta a sorsolás végét, hogy tánczra perdülhessen. *Farkas* Sándor bandája ugyancsak munkában állott egészen virradatig. A pezsgős-sátrak is megtalálták a maguk látogatóit, a minék a jótékonyág gyakorolhatóságában semmi fáradságot nem ismerő rendezőség talán a legjobban örült, mert jól tudta, hogy egy-egy pohár pezsgő az ő szegényeinek esetleg egy ebédet jelent. A tiszta összevétel 2076 k. 46 fillér. Alább közöljük az egylet köszönetét.

Felülfizettek: 20—20 kor.-val: *Bielek* Lászlóné, dr. *Englender* Emilné; *Semsey* Boldizsárné 12 kor. 50 fill.-t; 15—15 kor.-val: dr. *Balpataky* Imre, *Fried* Simon; 10—10 kor.-val: özv. *Adler* Samuné *Erdélyi* Henrikné, *Hay* Gyula, *Hay* Emma *Abony*, *Pinter* József *Újpest*, dr. *Propper* Adolfné, *John* Jenakie *tábornok*, dr. *Mikler* Károly, *Faragó* József, *Kösch* Árpád és neje, *Fränkel* József ékszerész, *Weisz* Lajos, *Bárkány* Leoné *Sebeskellemes*, dr. *Baumöhl* Zsigmondné, dr. *Fenyves* Adolfné, *Sziklai* Henrikné; 7:50—7:50 kor.-val: *Elsasz* Manó, *Zahler* Adolf, dr. *Csatáry* Ágost, *Kertész* Vilmos; 5—5 kor.-val: *Klein* Simonné *Töltszék*, özv. *Glanec* Gyuláné, *Farkas* Lajosné, *Ambrózy* Béla, *Tardy* József, *Bárkány* Emilné, gróf *Andrássy* Dénes *uradalma*, *Beszkid* Antal, dr. *Hirschfeld* Márk, dr. *Hartmann* Imre, *Rosenberg* Hermanné, *Rosenfeld* Ignáczné *Kisszeben*, *Zinner* Henrikné *Sátoraljaújhely*, *Semsey* - *Kösch* Kornélia, *Böhmisch* Gusztáv, dr. *Müller* Bertalan, *Moskovics* Gyula, *Libay* Miklós, dr. *Lichtig* Arthur, *Kramer* Henrik, *Schwarz* Izsó, *Schwarz* Leó *Somos*, dr. *Mészöly* Árpád, dr. *Horovitz* Imre, *Fried* Armand, *Mathery* Gusztáv, dr. *Zahler* Elek, dr. *Fuchs* Lipót, *György* Lajos, dr. *Ferbstein* Károly, *Gebhard* Sándor, *Hercz* Ernő, dr. *Neuwirth* Zsigmond, *Villecz* János, *Kanarik* Illés *Bárta*, *Reichard* Jenő, dr. *Szteblo* János, *Weisz* J. Jenő, dr. *Ungár* Miklós, *Williger* Pál, dr. *Maléter* István, *Faltn* Géza, *Grossmann* Árminné, dr. *Földi* Manóné; 4—4 kor.-val: *Egerer* Ferencz, dr. *Breyer* Adolfné, *György* Samu; 3—3 kor.-val: dr. *Duschnitz* Sománé, *Ehrmanné* *Spiegel* Antónia, *Waldmann* József, *Váradi* Ignác, *Weitzenhoffer* Bertalan, *Ungár* Fülöp, *Grossmann* Samu, *Eger* Samu, *Spitzer* Mór, *Goldberger* Miksa, *Goldberger* Henrik; 2:50—2:50 kor.-val: *Székely* Adolf, *Molnár* Ignác, *Neumann* Emil, *Friedmann* Gyula, dr. *Hübschmann* Bertalan, *Woháner* Dezső, *Mussoni* Antal, *Révész* Jenő, *Tydor* Lipót, *Mayer* Endre, dr. *Rosenthal* Adolf, özv. *Schwartz* Edéné, dr. *Gallasy* József, *Wollner* Marczel, *Theisz* Ármín, *Ferderber* Izsó, *Halász* Lipót, *Klein* Jenő, *Bleier* Béla; 2—2 kor.-val: *Putschalkó* Marianne, özv. dr. *Hollaender* Miksáné, *Hercz* Jakabné, dr. *Szlávik* Mátvás, N. N., *Kun* Sándor; 1:50—1:50 kor.-val: *Lindner* Mór, *Pálesch* Árpád; 1—1 kor.-val: *Lefkovic* Emil, *Schlenger* Lipót, *Lefkovic* Mór. — A buffethez hozzájárultak: dr. *Austerlitz* Mayerné, *Atlasz* Dezső, *Bein* Simon, *Berger* Simonné, dr. *Breyer* Adolfné, dr. *Duschnitz* Sománé, *Engländer* Adolfné, *Elzász* Miksáné, *Eisenkraut* Gézáné, dr. *Eger* Jenőné, *Eger* Samuné, *François* L. *Promontor*, dr. *Földi* Manóné, dr. *Ferbstein* Márkné, dr. *Ferbstein* Károlyné, dr. *Fenyves* Adolfné, *Frechtmann* Salamonné, *Fried* Simonné, *Glücksman* Zsigmondné, *Grossmann* Samuné, *Goldberger* Henrikné, *Glasner* Mórné, *Glücksman* Nándorné, *Hercz* Jakabné, *Hartmann* Emilné, *Hartmann* Gyuláné, dr. *Hartmann* Samuné, *Hercz* Ernőné, *Halász* Lipótné, dr. *Hübschmann* Bertalané, dr. *Horovitz* Imréné, *Hay* Jolán, *Klein* Jakabné, *Kramer* Henrikné, *Klein* Jenő, *Korn* Vilmosné, *Littke* L. Pécs, *Lefkovic* Emilné, *Mayer* Lajosné, dr. *Moskovics* Emilné, *Moskovics* Gyuláné, *Mihalidesz* Lajosné, dr. *Müller* Bertalané, *Neumann* Vilmosné, dr. *Neuwirth* Zsigmondné, dr. *Propper* Adolfné, *Propper* Samuné, *Pieringer* Ferencz, dr. *Rosenberg* Teofilné, *Rosenberg* Hermanné, *Reichard* Jenőné, *Rácz* Henrikné, *Rosenberg* Juczi, *Singer* Edéné, *Schwarz* Edéné, *Schlenger* Lipótné, *Szántó* Zsigmondné, *Szántó* Lajosné, *Siegelmann* Edéné, *Stark* Zsigmondné, *Schwarz* Árminné, dr. *Sonnenschein* Simonné, *Spányi* Kálmáné, *Sziklai* Henrikné,

özv. *Törley* Józsefné *Budafok*, *Tornai* Ödönné, *Urbach* Józsefné, *Venetianer* Miksáné, *Váradi* Ignáczné, *Waldmann* Józsefné, *Weisz* Ignáczné *Alsósebes*, dr. *Weisz* Jakabné, dr. *Zahler* Elekné. — Kézimunkát és más tombolatárgyakat adományoztak: *Alt* Vera, *Bodon* Miksáné, *Dahlström* Anna, *Elsasz* Miksáné, *Eisenkraut* Gézáné, dr. *Ferbstein* Márkné, dr. *Ferbstein* Károlyné, *Fränkel* Józsefné, *Fried* Lujza, *Olga* és *Berta*, dr. *Fuchs* Lipótné, *Fleischmann* Elza, *Földi* Ella, *Gärtner* Margit, *Gerő* Mihályné, *Grossmann* Margit, *Gottlieb* Olga, *Glasner* Mórné, *György* Lajosné, *Hertzka* Zsigmondné, *Hübschmann* Malvin, dr. *Horovitz* Simonné, *Hartmann* Frida, *Katscher* Jella, *Kohn* Mariska, *Kun* Sándorné, *Klein* Kornélné, *Korn* Vilmosné, *Károly* Zsuzsa, *Lefkovic* Emma, *Lichtig* Blanka, *Latzkó* Mariska és *Gizella*, *Ludmann* Paula, *Moskovits* Lipótné, dr. *Moskovits* Emilné, *Müller* Bianca, *Peterfreund* Anna, *Paszternák* Erna, dr. *Propper* Adolfné, *Rosenberg* Hermanné, dr. *Rosenberg* Teofilné, *Rosenberg* Mártuska, *Reichard* Jenőné, *Rosenberg* Juczi, özv. *Spiegel* Izidorné, *Siegelmann* Szerén és *Ilona*, *Schwarz* Aranka, *Steinfeld* Irén, *Schwarz* Rózi és *Sári*, *Szántó* Margit, *Alice* és *Ilus*, *Schlenger* Lipótné, *Singer* Margit, dr. *Strausz* Zsigmondné, *Sziklai* Henrikné, *Tydor* Szerén, *Ungár* Ilona, dr. *Weisz* Jakabné, *Werther* Jakabné, *Weisz* Jenőné, *Weisz* Lajosné, *Waldmann* Józsefné, *Weitzenhoffer* Bertalané, dr. *Zahler* Elekné, *Zahler* Stella — A kegyes adományokért, valamint *Kösch* Árpád úrnak, ki a jegyek előzetes elárúítását elvállalni és *Gregor* Gerő úrnak, ki a tea- és kávékészletet díjmentesen kölcsönadni voltak szívesek, ez úton mondunk hálás köszönetet. Köszönetünket fejezzük ki továbbá azon egyt. tagoknak, kik az elárúítást végezni voltak szívesek, valamint a rendező-bizottságnak is szíves fáradozásáért. *As elnökség.*

— **Légelzáró vatta** különféle vastagságban, fehér és barna színben kapható *Theisz* Ármín czégnél, Eperjesen.

— **Sajnálatos eset a törvény-széki folyosón.** Decz. 10-ikén d. e. 10 órakor az eperjesi törvényszék egyik folyosóján egy sajnálatos eset történt, melyről jobb szeretnénk meg nem emlékezni, de, mint hú krónikásai az eseményeknek, kötelesek vagyunk vele. Ugyanis az történt, hogy *F. A.* joghallgató, állítólag atyjának e. lékén ejtett sérelem miatt, személyes elégtételt vett magának dr. *F. A.* eperjesi ügyvédnek, a kit tetteleg inzultált, úgy, hogy az inzultált ügyvédnek a nagy tárgyalóterembe kellett menekülnie.

— **Kártalanítás.** Megírtuk annak idején azt a borzalmas balesetet, a mely ezévi márczius 7-ikén *Saslák* Pál erdei famunkást érte. Nevezett munkás, munkaadója meghagyása folytán *Raszlaviczára* igyekezett, de az osztrák átjárónál a *Bárta* felől jövő vonat oly szerencsétlenül ütötte el, hogy skornyethalt, kenyér nélkül hagyva feleségét s négy kiskorú gyermekét. Mai értesülésünk szerint az Országos Munkásbetegség-élesztő és Balesetbiztosító-Pénztár üzemi balesetnek minősítette a családot ért eme szerencsétlenséget s 31,517. számú határozatával 152 kor. 04 fillér évjáradékot állapított meg az özvegy javára, míg a négy kiskorú gyermeknek 16-éves korukig, 113 kor. 76 fillért biztosított évi neveltetési járulék fejében, mely összeg ha nem is kárpótolja, de mindenesetre enyhíti e szerencsétlenségbe jutott család szomorú sorsát.

— **A dr. Richter-féle Liniment. Caps. comp. (Horgony-Pain-Expeller)** igazi népszerű háziszerré lett, mely számos családban már évek óta mindig készletben van. Hátfájás-, csípőfájdalom, fejfájás-, közhvény-, csúznál stb.-nél a Horgony-Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő; sőt járványkóránál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszér jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsölés-képpen az influenza ellen is és üvegekben a 80 fillér, 1 kor. 40 fillér és 2 korona, a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan *Richter*-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a «Horgony» védjegyre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

— **Jégbeszerzés.** Az EPERJESI LAPOK annakidején megemlékezett Eperjes város polgármestere által kibocsátott azon hirdetményről, melyben a polgármester megtiltotta, hogy a közfogyasztásra szánt cikkek hűtésére szolgáló jég akár a Tarcza, akár a Szekcső folyó medréből szereztessek be, s a melyben a közönséget az Eperjesi Jéggyár által hatósági orvosi ellenőrzés mellett, vízvezetési vízből gyártott műjég

BERGER
vévészében.

Dönné, Urbach Ignáczné, Wald-
ebes, dr. Weisz
munkát és más
Vera, Bodon
áné, Eisenkraut
stein Károlyné,
Berta, dr. Fuchs
Gärtner Mar-
Gottlieb Olga,
Zsigmondné,
nné, Hartmann
Kun Sándorné,
ly Zsuzsa, Lef-
Mariska és
pótné, dr. Mos-
nd Anna, Pasz-
osenberg Her-
berg Mártuska,
v. Spiegel Izi-
warcz Aranka,
Szántó Margit,
ger Margit, dr.
Tydor Szerén,
erther Jakabné,
amann Józsefné,
Elekne, Zahler
alamint Kösch
árúsítását elvál-
és kávékész-
zések, ez úton
ket fejezzük ki
árúsítást végezni
bizottságnak is
Az elnökség.

különböző vastag
Theiss Ármin

törvény-
én d. e. 10 óra-
osóján egy saj-
ténnek meg nem
eseményeknek,
történt, hogy F.
ékén ejtett sére-
gának dr. F. A.
lt, úgy, hogy az
terembe kellett

ak annak idején
márczius 7-ikén
vezett munkás,
aviczára igyeke-
felől jövő vonat
nyethalt, kenyér
gyermekét. Mai
ásbetegségélyző-
nek minősítette
s 31,517. számú
dekot állapított
skorú gyermek-
t biztosított évi
zeg ha nem is
e szerencsétlen-

Liniment.
Expeller) igazi
csalásban már
csipőfájdalom-
Horgony-Lini-
fájdalomcsillapító
minő: a kolera
mentel való be-
ált. Ezen kitűnő
ott bedörzsölés-
ben a 80 fillér,
gyógyszertárban
sék határozottan
Horgony - Pain-
édjegyre figyelni

EPERJESI LAPOK
város polgármes-
yról, melyben a
gyasztásra szánt
Tarcza, akár a
be, s a melyben
hatósági orvosi
gyártott műjég

használatára utasította. Ezen hirdményt, felebbezés
folytán, a vármegye alispánja másodfokban elbírálás
alá vette s azt hatályon kívül helyezve, a jégbeszerzésre
nézve az eddig fennálló joggyakorlatot fenntartandónak
jelentette ki; mert módjában van a városi hatóságnak
ellenőrizni azt, hogy a jég beszerzése minden fertőzéstől
ment helyről, mint az eddig is megtörtént, történjék.
Utastotta egyúttal az alispán a polgármestert, hogy
ezen intézkedéséről a város közönségét hirdmény
úttal értesítse.

— **«Aho!» fémfűtőtűszer** pillanat
alatt fényesít *Luchs Ede és Trsa fiókjában*, 40 fillér.

— **Pályázat.** A vármegye alispánja pályá-
zatot hirdet a, leköszönés folytán megüresedett, girálti
járás-irnokai állásra. Évi kezdő-fizetés 1400 korona és
320 korona lakbér. Az 1902. évi 125,000. B. M. számú
rendelet értelmében felszerelt kérvények, Sárosvár-
megye főispánjához intézve, az alispánnal nyújtandók
be. Benyújtási határidő decz. 30., d. u. 5 óra.

— **Az Eperjesi Rákóczi Kath.**
Kör decz. 8-ikán d. u. 1/2 órakor saját nagytermé-
ben, melyet a közönség zsúfolásig megtöltött, igen
sikertelt, művészi színvonalon álló zeneestélyt rendezett.
Sante csodálatos a vezetőségnek az az odaadó buzgalma,
melynek folyománya az, hogy rövid egymásutánban
sikerültebbnél sikerültebb zeneestélyekkel lepi meg a
közönséget. Az estély első pontja Kizák Irén hegedű-
játéka volt, a kit Léray Kálmán kísért. Kizák oly
művészi készséget árult el játékával, hogy csak a leg-
nagyobb elismeréssel szólhatunk róla. A közönség
ismételten kihívta s végül kénytelen volt ráadásul egy
pár darabot eljátszani. Kísérője kissé erősen játszott.
Majd Szentiványi Aladár lépett a dobogóra s Endrődy
Sándor «Visszavárlak» című, gyönyörű költeményét
szavalta el nagy hatással. Kitűnő szavaló, a ki tárgyán
teljesen uralkodik. A közönség tapsainak engedve, el-
szavalta még «Első szerelem» című saját költeményét.
Nem állapíthatjuk meg, vajjon kedves költeményeivel vagy
előadásával érte el nagyobb hatást. A szavaltat egy
újabb zeneszám váltotta fel. Kugler Ede Bach—Gounod
«Ave Maria»-ját és Popper D. «Gavotte»-ját adta elő
gordonkán. Zongorán Moyzes Miklós kísért. Mesteri
játék, mesteri kíséret. Kugler Ede oly gordonka-játékos-
nak mutatkozott be, a ki az amatőrök színvonalát
messze felülmúlja. Bármily hangversenyterem megnyit-
hatja előtte termét. A kíséretéről, azt hisszük, felesleges
egyebet mondanunk, mint a mennyit a «mesteri» jelző-
vel mondtunk. A közönség zúgó tapsviharral hono-
rálta a művészek előadását s Kugler kénytelen volt
még egy ráadást nyújtani. Ezt követte Varga Mátyás a
kassai áll. reáliskola tanárának «A liberálisizmus s annak
történeti fejlődése és hatása» című felolvasása. Erős,
mondhatni hatalmas egyéniség, kit azonban — külö-
nösen példálózgatásainál — elragad erős vérmérséklete,
s sokszor megfелеkedzik a liberálisizmus elveiről, a melyek-
et éppen hirdetni jött hozzánk. Igazát fennen hirdeti,
de másét nem hajlandó respektálni. Előadása, hang-
hordozása elsőrangú.

— **Külső használatra.** Testrészek
fájdalmi, czúzos és köszvény-bajok és mindennemű
gyuladások a *Moll-féle sós-borsesszel* gyógyítatnak
biztos sikerrel. Egy üveg ára 2 kor. Szétküldés napon-
ként utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv.
szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógy-
szertárakban és anyagkereskedésekben határozottan
Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével
és aláírásával.

— **Korcsolyák** legújabb kivitelben, min-
den nagyságban *Luchs fiókjában* mesés olcsón
beszerezhető.

— **A tüdőbetegek szanatóriu-
mának javára** decz. 8-ikán, a Kollégium
nagytermében tartott ifjúsági irodalmi estély összes
bevételé 305 korona, melyből a 63 kor. 50 fill. kiadás
követésével 241 kor. 50 fillér jut a nemes czélra. A
rendezés ez úton tolmácsolja hálás köszönetét mind-
azoknak, kik megjelenésükkel hozzájárultak az estély
anyagi sikeréhez. Kötelességünknek tartjuk külön kö-
szönetünket kifejezni azoknak, kik felülfizetéseikkel
elősegítették azon törekvésünket, hogy, ha csekély
módon is, hozzájáruljunk a szenvedő emberiség segít-
ségét célzó nemes eszme előbbrejutásához. Felülfizet-
tek: Anonimus, báró Sardagna M.-né 5 kor.-t, dr.
Turkinyák Aladár 4 kor.-t, Meliorisz Ilka, ifj. Meliorisz
Kálmán, Raisz Viktor, Rosenberg Hermanné 2 kor.-t,
dr. Hartmann Imre, Hoffmann Ferencz, Tydor Szerén
1 kor.-t. Összesen 25 korona.

— **Nagyon fontos minden tea-
kedvelőre.** Minden teaismerő és egy-egy csésze
jóízú, jóleső és zamatos tea kedvelőjének érdekében áll,
hogy az *United Kingdom Tea Comp. London* angol
királyi udvari szállító, továbbá a walesi herczeg, számos

európai fejedelmi ház stb., valamint ezer meg ezer nyil-
vános intézet szállítójának világhírű teával kísérletet
tegyen. Chinai és indiai teafajok közvetlen vásárlása
folytán az *United Kingdom Tea Comp.* azon helyzet-
ben van, hogy különösen jutányos, kiváló teákat árú-
síthat. Villamos gépekben való berendezésük e nemben
legnagyobb Európában; a vegyületeket leggyakorlabb
teaszakértők a leggondosabban állítják össze s azok
iránt a legkényesebb teafogyasztók is — ízük és zamat-
juk tekintetében — feltétlenül elismeréssel adóznak.
Mint különleges specialitást ajánlja az *U. K. Tea Comp.*
az angol királyi ház bankettjei számára a bukinghami,
windsori és sandringhami királyi paloták, valamint a
bel és külföld legelőkelőbb arisztokráciája részére
évek óta szállított «Kings Bluid» keveréket. A vezér-
képviselőség: *Teehandlungsgesellschaft Augenfeld & Zupnik*
Gesellsch. m. b. H. Wien, III/3. meg van bízva, hogy
kivánatra kóstolópróbát és árjegyzéket ingyen és bér-
mentve küldjön mindenkinek. — Egyebekben utalunk
a mai hirdetésre.

— **Harczolni az orvosok** czímen
a következő tévhir jelent meg néhány fővárosi lap f.
hó 8-iki számában: «Sehogy sem akar helyreállni a
békeség az orvosok és a betegsegítőpénztár között.
Sőt egyre több helyen tör ki és fejlődik a harc.
Most, mint nekünk jelentik, *Eperjes* van soron, a hol
az orvosok szintén szakítottak a pénztárral, mert se-
hogy sincsenek megelégedve a helyzettel, s nem
tudják elérni kívánságaik teljesítését. Az eperjesi or-
vosok tehát szintén kiléptek és mindent elkövetnek,
hogy erősítsék az országos mozgalmat.» Sietünk meg-
czáfolni ezen, a valósággal homlokegyenest ellenkező
híradást, a mennyiben a helybeli pénztári orvosok nem
a pénztár ellen, hanem éppen az országos orvosszövet-
ség főtitkára, dr. Flesch Nándor ellen foglaltak állást,
magukra nézve sérelmesnek és jogtalannak találva ennek
legutóbbi szereplését. Dr. Flesch ugyanis a legutóbbi
napokban felhívást intézett a törvényhatóságokhoz és
a rendezett-tanácsú városok polgármestereihez, felkérve
őket, miszerint tiltsák el a hatósági orvosokat a munkás-
biztosító-pénztárnál tisztviselői jelleggel rendszeresített
orvosi állások elfogadásától, illetve betöltésétől, csupán
azt engedjék meg, hogy mint eddig, úgy ezután is a
szerződéses viszony tartassék fenn az orvosok és a
munkáspénztárak között. Dr. Fleschnek ezen eljárását
nem csupán sérelmesnek, de — miután a többi vidéki
fiókok megkérdezése nélkül intézkedett, — jogosulat-
lannak is találta a helybeli pénztár orvosi kara, annál
is inkább, miután a felhívás minden elnöki ellenjegyzés
nélkül küldetett szét; elhatározták, hogy vagy dr.
Flesch jan. 1911. 15-ikéig lemond jelenlegi bizalmi állásáról,
vagy ők vonják le a konzekvenciát és kilépnek
az országos orvosi szövetségből.

— **Ha karácsonyi ajándékul**
hasznos tárgyat óhajt venni, keresse fel *Luchs fiókjában*,
Fő-utca 40.

— **Hol van az automata?** Néhány
nap előtt történt, hogy az iskolába igyekvő gyermekek
csodálkozva álltak meg Lefkovits Emil csemegetülete
előtt, mert a falról hiányzott az a jó automata-szekrény,
a melybe ők oly előszeretettel szokták naponkint bedobálni
azokat a krajczárokat, a melyeket otthon irótlól, czeruza
és írkaik beszerzése czímenél oly gyakran kértek s
kaptak. A gyermekeknek csak Lefkovits csodálkozott
jobban, mert automatáját az éjjel ellopták. A rend-
őrség másnap az Alsó-körúton lévő Schmidt-kertben
találta meg. Persze feltörve és kifosztva. A tolvajt
Majdák József 67. gy.-ezredbeli közkezonában sejtik,
a ki csak nemrég a kórház perzselyét törte fel
s fosztotta ki. Újabbban rábizonyult, hogy csizmát, órát
és zsebkendőt lopott.

— **Ragályos betegségek.** Igére-
tünkhez híven minden héten közöljük a ragályos beteg-
ségről szóló kimutatásunkat. Vörheny: 1 újabb eset, kettő
meggyógyult, összesen 4. Kanyaró: újabb eset nincs,
összes régi 4.

— **A felső légutak hurutjainál,**
terhes, makacs elnyálkásodásnál, kínzó köhögésnél és
köpetnél a *Sírolin Roche* használat. Magában egyesíti
az összes kreozot-készítmények rég bevált gyógytulajdon-
ságait, és teljes izgalom- és méregmentességgel. E mellett
jóízú és hónapokon át is szívesen használják.

— **Elfogott kabát-tolvaj.** Még a
nyáron történt, hogy *Vavrek József* napszámos téli-
kabátját ellopták. Akkor nem is nagyon kereste.
Meleg volt... Most azonban a hideg egyre kellemet-
lenebbül juttatta eszébe egy jó téli felöltőnek a hiányát.
És a mint éppen azon járt az esze, hogy lehetne egy
jó télikabátot megszerezni, a véletlen összehozta Babos
Sándor cigány napszámosal. Babost nem ösmerte, de
a kabátban, a melyben a májas hurkák között kevély-

kedett, a magára ismert. Vavrek József nem sokat
gondolkozott, hanem a cigányt nyakon csípte s köve-
telte a kabátot. Babos azonban nem akart megválni
a kabátától s azzal védekezett, hogy az olyan füstös,
mint ő maga s így könnyű megállapítani, hogy kié
a kabát...

— **Baba-javítás** gyorsan és pontosan
eszközölthető Eperjesen, *Theiss Ármin* játékkeres-
kedésében.

— **„Én a gidófalvi Szirmay
József, héthársi mérnök szerencsétlen leánya
— Elza — vagyok.”** Egy országoshírű és egyénileg
is fölülte érdekes, nagystílű csalónót tartóztatott le a
rendőrség csütörtökön este a Kassai-úton lévő Széchenyi-
szállodában egy fiatal emberrel együtt, a ki kísérője s
mindenben segítőtársa. A szélhámosnót *Krausz* Maris-
kának hívják, állítólag Budapesten született. Mindössze
17—18-éves s máris egy ily fiatal leányban alig
feltételezhető raffiniával elkövetett különféle szél-
hámoságról ismeretes országszerte. Azok közül való,
kik irtóznak a munkától, de jól, könnyen és könnyel-
műien szeretnek élni. Társa *Herskovics Krausz Lipót*.
21-éves. Állítja, hogy kitanult szerelő, a keze azonban
ezt megczáfolja. Kezei a bőr puha, finom és hiányzik
rőuk a testi munkának a nyoma. Esztendőnk óta
csalásból és koldulásból élnek. A déli vonattal jöttek
Eperjesre, szerencsét próbálni. Ebéd után Lipót karon
fogta a rövidszoknyás Mariskát s körülmentek a
Fő-utczán. Itt-ott megálltak, főleg ügyvédek irodái
előtt s tájékozódtak. S ahol észrevettek egy ügyvédi
irodát hirdető táblát, hirtelen elváltak. Lipót a kapu
előtt maradt, Mariska pedig kopogott, belépett az
irodába s az ügyvédnek, vagy a kit ott talált, röstelve
nyújtotta a «nemes lelki barátokhoz» címzett gyűjtő-
ívet. «Én a gidófalvi Szirmay József, héthársi mérnök
szerencsétlen leánya — Elza — vagyok. Atyám esz-
tendőnk óta tüdővészben szenved. Segítsenek rajtam.»
A nyomornak s a családi állapotnak ily szavakkal
való ecsetelése megnyitotta az erszényeket s a «szeren-
csétlen Elza» — vagy ha úgy tetszik — «Bretter Ida,
a besztercebányai kereskedelmi szaktanfolyam növen-
déke Liptó-Oszdáról», mert álnevekben nem szűkül-
ködött, boldogan rakta rétkiljébe a könyörületesség
koronáit. A nap tehát jól kezdődött. Reggel 18 koronát
tett Kassán a postára s Mariska valószínűleg a decz.
1-jét is imakönyvében a «lelejtethetetlen napok» között
könyvelte volna el, mint a hogy novembernek csaknem
valamennyi napját, ha a rendőrség nem érdeklődött
volna annyira. Talán éppen a következő napnak a
munkarendjét akarták megállapítani, a midőn megjelent
a rendőrség s a Széchenyi-szálloda jól befűtött szobá-
jából — már ágyból — előállította őket. Persze, til-
takoztak még a gyanúsítás ellen is. «Onök végzetesen
tévednek. Mi tisztességes emberek vagyunk. A kassai
Ziegler és Társa céget képviseljük s vevőinktől a
most esedékes részleteket akarjuk beszélni.» A rend-
őrségen Mariska konokul tagadott. Ártatlanságát még
akkor is hangoztatta, midőn a szembesítésnél határo-
zottan ráösmertek. Nem akart Szirmay Elza lenni,
csak Krausz Mariska. Lipót sem volt ügyetlenebb. A
szemtelenségig tagadott, végre a bizonyítékok súlya
alatt vallott. Most a multnak föltárása következett,
a mely rendkívül sok munkát adott a rendőrségnek.
A sok távirat az ország minden részéből hozott valami
terhelő adatot, előéletükre vonatkozólag. A rendőrség
a náluk talált levelekből, újságokból, táviratokból s
fényképekből megállapította, hogy az országban alig
van tekintélyesebb városa, a hol valamit el nem követ-
tek volna. Sőt Mariskát azzal is gyanúsítják, hogy a
kloroformos cigarettával a Kassa—sátoraljai helyi
vasúti vonalon operáló nővel azonos. Most «le vannak
bukva» — csibésznyelven, a melyen levelezni szoktak,
de azzal vigasztalják magukat, hogy nemsokára szaba-
dulnak. 30 nap mulva «poter» — szabad — lesz
mindkettőjük előtt. T. i. 30—30 napot kaptak a
rkapitánytól karácsonyi ajándékul s ráadásul az ingyen
való hazautazást.

— **Kérelem a jótékony szivekhez!** Az
Angolkisasszonyok eperjesi «Sancta Maria»-intézete
azon kéréssel fordul a könyörületes szivekhez: szíves-
kedjenek akármilyen kis adományjal hozzájárulni,
hogy a *szegény gyermekek karácsonya* valódi öröm-
ünnep legyen. Intézetünkbe több mint 300 nagyobb-
részt szegény napszámos- vagy szolgálatban levő szülők
gyermeké jár, kiknek szeretnők a karácsonyt emléke-
zetessé tenni. Azért a *legkisebb* pénzbeli adományt,
játékszer, süteményt, használt ruhaneműt stb-it a leg-
nagyobb köszönettel fogadjuk. Azért bátorodunk
kérésünkkel már most jönni, mert a Mária-kongregáció
tagjai a begyűlt pénzen beszerzendő ruhaneműek var-
rásához már most hozzáfognának. A jó Isten áldása
szálljon a kegyes Jótévekre!

A szomszédból.

— Téli sportélet a Tátrában.

A tátralomniczi téli sportszezon előkészítése érdekében élénk tevékenységet fejt ki a Tátra-Club vezetősége. A sportprogram gerincét természetesen a nagy bob-versenyek alkotják. A múlt évi nemzetközi verseny sikerén fölbuzdulva, az idén a Tátra-Klub három nagy szánkázó-versenyt rendez, még pedig december 27., 29-ikén és 1911. január 27., 29-ikén országos versenyt és február 24—26-ikán nagy nemzetközi versenyt Magyarországi bajnokságáért és a földművelésügyi miniszterium államdíjáért. Ennek a szép programnak a lebonyolításához szükséges munka legfontosabb része Tátralomniczon folyik, a hol a földművelésügyi miniszterium illetékes osztálya Csik Imre főtanácsos vezetésével nagyarányú munkálatokkal a lomniczi pályákat európai nivóra emelte. A négy kilométer hosszú bob-pályát átépítették, a fordulókat fölemelték, a ródli- és sikelet-pályát a tavalyinak kétszeresére meghosszabbították, úgy, hogy most kezdete ugyanott van, a hol a bob-pályáé, s végül, a mi a legmodernebb újítás, villamos felvonót építettek a két pálya közös eleje és vége között. Ez a felvonó a pálya két végső pontját összekötő vonalként az erdőből kivágott egyenes sávon létesült és lényege egy folyton mozgó drótkötél, a melyre a bobokat és egyéb szánokat az érkezési pontnál egy kampóval egyszerűen beakasztják s a mely azután a szánokat a rajtuk ülőkkel együtt a pálya indulópontjához fölfontatja.

A Magyarországi Testedző Egyesületek Szövetsége műszaki bizottsága a szövetségi egyesületek kívánságára megalakította a hósport-szakbizottságot, a mely ski- és szánkósport-bizottságból áll. A szövetség az 1911. évi ski-bajnokság rendezésével a Magyar Ski-Klubot fogja megbízni, a mely a megbízásnak eleget tesz és a szakbizottságnak bejelentette, hogy a legelső magyar ski-bajnokságot nemzetközi jelleggel, február első felében, valszínűen Tátra-Széplakon rendezi. A bajnoki skiversejny kiírásai már december első napjaiban megjelennek. A szakbizottság elhatározta még, hogy azoknak, a kik a ski-sportot el akarják sajátítani, gyakorlati útmutatást fog nyújtani és ebből a célból kisebb füzetekben a skielés technikáját összefoglalja, nemkülönben a székesfőváros területén belül, a hóviszonyokhoz képest, gondoskodik a skielni kívánók gyakorlati kiképzéséről. A gyakorlati útmutatás megadására a Ski-Klub néhány tagja vállalkozott és a gyakorlat helyét és idejét a szövetség a hírlapok útján közölni fogja.

KÖZGAZDASÁG, IPAR.

Egy-két eszme.

Nem tagadom, valahányszor tollamat előveszem, hogy e lap hasábjain egy-egy eszmémet leírjam, valóságos páni rettegés fog el cik kem sorsa fölött, mert annyi konzervativizmus megtörésére, mint a mennyivel éppen Eperjesen találkozik az ember — egy legió is kevés...

Akár haladásról — valamely irányban való előhaladásról —, akár valamely újításról van szó, akár bevált az eszme másutt, akár nem, itt, Eperjesen nem válik be semmi; pedig a város szegény, vagyona nincs, s az olyan eszmék megvalósítása, melyek a város vagyoni heizetét, hacsak némiképpen is, kedvezőbbé alakítanák át, megérdemelnék, hogy azok felett a vita a legszélesebb mederben is meginduljon s, a mennyiben az eredmény kecsegtető, meg is valósíttassék.

Az alföldi városok némelyike csakis gazdaságos befektetésekből szerezte ma már nagy vagyonát, a mely vagyon aztán lehetővé teszi a pótdadó leszállítását, s így közvetve a városi lakosság közterheit csökkentve, annak könnyebb megélhetést, s így kedvezőbb anyagi helyzetet teremt... biztosít.

A józan *calculateur*, mielőtt valamely vállalatba fogna, kiszámítja a kiadást, kiszámítja a látható bevételt, s így kalkulációja alapján — a vis major által keletkeztethető csapástól eltekintve — rögtön megállapítja az elérhető hasznot is. Mondanom sem kell, hogy ilyen esetben mindig a kereslet és kínálat egymáshoz való viszonya, a tőke és a munka a fontos tényezők.

Eperjes egyike azon kevés városoknak, melyek két folyóvíz között terülnek el. — Nem oly lényegtelen e két folyó. — Ha a Tarcza mentén alkalmas helyet keresünk, találunk olyan helyet, melyen egy kisebb arányú halgazdaság berendezhető lenne. Hogy mit jelentene ez nekünk? Azt, hogy a város produkálna halat, melyet a lakosságnak olcsó árban árúsítana, s így közvetlenül hatna a lakosság olcsóbb — egészségesebb táplálkozására; a vállalatból elérendő haszon lehet, hogy egyelőre csekély lenne, de hogy néhány

év múlva tekintélyes jövedelmet érne el, az kétséget nem szenvedhet. Ám nézzük, milyen nagy tőke szükségeltetnék ahhoz? A hely, a víz megvan; a tó nivelálása, az evvel járó földmunka nem kerülhet sokba. Ikrát a földművelésügyi kormány ingyen ad, költőházat szintén, az egész berendezés műszaki tervezetét ingyen készíti el a halászati felügyelőség, szakvéleményt a helyszínen való tapasztalatok alapján ingyen kap a város, nem látom be tehát, hogy a csekély regie mellett miért ne lehetne a városnak egy kisebb alapokon nyugvó halgazdaságot létesítenie? Később természetesen fokonként lehetne terjeszkedni, nagyobb alapokra fektetni az üzletet. A haszon pedig nem megvetendő lenne, mert Eperjesen a fogyasztók száma nagy, s a mostani, igen magas halárak mellett is mindig elfogy a kereskedők készlete, mennyivel inkább fogyna még, ha jutányosabban lehetne hozzájutni a friss halhoz?

A város határában van két kút, melynek kitünő vize valóságos Isten-áldás. S mit látunk? Néhány tőpörödött vén anyóán kívül, — a kik a vizet a hátukon hordják — senki sem használja azt. Ez év nyarán lennjártam az Alföldön, több városban, közöttük Makón. A körben, a kaszinóban jó bor mellett szóba kerültek a Felvidék gazdag ásványvizei, melyek minden haszon nélkül sülyednek vissza az anyaföldbe, holott ott, az Alföldön, a délibábas róna vidékén csengő pénzzel fizetnek meg ezen enyhethető «Borkúti» vizünket. — Mindjárt akadtak vevők, kik hajlandók lennének a borkúti vizet üzletükben bevezetni s illetve vevőikkel megismertetni. Ha figyelembe vesszük, hogy a város azt kocsiával töltetné, elhozatná a vasúti állomásra, a sok városi alkalmazott között akadna egy, a ki mérsekelt díjért a töltés, palackozás s feladás körül szívesen dolgozna; ha a város ezen víznek literjé 6 f-ért vesztegetné, csomagolás, szállítással együtt — mert üveget, ládát küld az illető kereskedő — alig jönne a vevőnek 16 fillérbe, s ő csekély haszonnal 20—24 fillérral adná el a víz literjé, arra az alföldön — a hol az ártézi víz bár egészséges, de nem éppen izletes, s borhoz egyáltalán nem jó, más ásványvíz pedig nagyon is (40—60 fill.) drága — sok-sok vevő akadna hamarosan. Természetesen ez az üzlet sem hozna azonnal aranyhegyeket, de idővel tekintélyes forgalmat idézhetne elő.

Mindezek mellett az a baj, hogy a magyar tőke improduktív, lassan mozgó, nehezen vállalkozó, s vállalatokba csakis akkor megy bele, ha az óriási haszon legaiább is 90%-kal biztos. Külföldön, Belgium-, Francia- és Angolországban a tőke agilisabb; hacsak némi haszonra van kilátás, kockáztat; nálunk? Ott fekszik a takarékbán 3 $\frac{1}{10}$ %-ra inkább, mintsem csekély kockázattal meg merne küzdeni.

Hány és hány vállalatunk, illetve vállalkozásra való alkalmunk lenne, de nincs, a ki merne? A kistőkés ha nagyobbabású vállalatba belebocsátkozik — feltétlen belebukik, mert nincs meg az anyagi ereje ahhoz, hogy addig kibírja, míg vállalkozása a kedvező, sikert eléri! A nagytőke? Annak a 20—30% haszon semmi, azért nem mozdul meg.

Bizonyos az, hogy sok kis tőke egyesülve, nagy tőkét hozhatna össze. De ez megint nem sikerül nálunk, mert a kinek tőkéje van, az nem bírja rendszeren a speculationális szellemet abban a mérvben, melyben szükséges lenne, hogy a tőkenélkülit megértse.

Így aztán pihennek szépen az aranyak, a vállalatokat megcsinálja a külföldi tőke, a hasznot kiviszi az országból, meggazdagodik a mi zsfrunkon, a mi istenadta gazdasági viszonyainkon, a melyeket mi nem tudunk kihasználni, mert... mert mindenre telik pénz és idő, csak arra nem, a miből vagyont is lehetne szerezni.

Guseó Ferencz.

TESTEDZÉS.

Czellővészet. Azon mozgalomnak, mely Hazai Samu honvédelmi miniszter kezdeményezésére országsszerte megindult s a melynek célja az ifjúságot a czellővés nemes s úgy népnevelési, mint honvédelmi szempontból fölötte fontos gyakorlására szoktatni, első gyümölcse az Eperjesi Katolikus Legényegyesület czellővő-tanfolyamának megalakulása, melyet Szidon Imre honvédszázados szervezett. A tanfolyamnak 55 résztvevője van. A gyakorlati és elméleti kiképzés ideje vasár- és ünnepnapokon d. u. 2—4-ig s minden csütörtökön esti 8 órától 9-ig tart. Örömmel értesültünk, hogy a legényegyesület vezetősége legnagyobb örömmel karolta fel az eszmét, melynek horderejét teljesen átértette. A tanfolyam az Eperjesi Torna- és Vívó-Egyesület égisze alatt működik, míg a törvényhatóság megalakítja — előreláthatólag decz. 23-iki közgyűlésén — a vármegyei czellővészeti bizottságot, mely

megszerezte hivatva lesz hasonló tanfolyamok létesítésére, illetve szervezésére. Alább hozzuk a KATONAI NEVELÉS (KATONAI LAPOK) című szaklap elismerő sorait, melyekben a megyénkben megindult mozgalmat ismerteti:

„Sáros megyében semsei Semsey Boldizsár főispán, a vármegye mértékadó köreivel folytatott tanácskozás után arra a határozatra jutott, hogy Sárosvármegye törvényhatósági bizottságát fölkéri, hogy ezt a — nemcsak honvédelmi, de általános népnevelési szempontból is — fölötte fontos ügyet, a legközelebbi rendes ényegyedes közgyűlésén tárgyalja s ott határozatilag mondja ki a vármegyei lövészbizottság megalakítását. (Nagyon érdekes, nagyon helyes, nagyon szép eszme! — A szerk.) A főispán azonban ennek a határozatnak a meghozásáig sem akart tétlen maradni; felhívta Eperjes rendezett tanácsú város polgármesterét és a siroakai (eperjesi) járás főszolgabíráját, hogy Eperjesen, a városnak és környékének ifjúsága számára, igyekezzenek minél előbb tanfolyamot szervezni. Ezenkívül november 12-ikére étekezetet hívott egybe, mely lelkesedéssel vette tudomásul a miniszter eszméjét s egy 5-tagú bizottságot küldött ki a bizottság szervezésére vonatkozó részletes javaslatoknak és egy felhívásnak megszerkesztésére, a melyet azután a vármegye minden tekintélyes lakosának megküldenek. Az ügy szervezésén nagy buzgósággal fáradozik jesseniczei Fankovich Ferencz százados, az eperjesi honvédszázalaj parancsnoka is, a ki a bizottság katonai szakelőadóivá való megválasztására Kollár Károly és Szidon Imre századost ajánlotta.“

TÖRVÉNYKEZÉS.

Alább közöljük az 1911. évre behívott esküdtek, és pótesküdtek névsorát.] (Folytatás)

Esküdtek:

Diamant Fülöp, Eperjes	Krucsay Lajos, Eperjes
Dobránszky György	Kaluza Félix
Dr. Dvortsák József, Bártfa	Krivoss Gyula
Ifj. Dubinszky J., Eperjes	Kaszás Flórián, Eperjes
Eisenkraut Géza	Libay László
Eperjesi Ferencz	Lefkovich D., Nyársardó
Elefánt Ferencz	Lencz Norbert, Nagysáros
Elszász Manó	Lacusz Andor, Eperjes
Dr. Eger József	Lefkovits Emil
Fábián István	Maguth Miklós
Feczkó István, Bártfa	Majthényi József, Bártfa
Fischgrund József, Eperjes	Mátyus György
Dr. Forgács S., Kisszeben	Dr. Mikler Lajos
Friedrich Vilmos, Eperjes	Máthé Bertalan, Nagysáros
Dr. Fuchs Lipót	Mayer Ferencz
Fröhlich József, Kisszeben	Ifj. Meliorisz K., Kissáros
Dr. Freimann Jakab	Méhely István, Eperjes
Fridéry Kálmán, Eperjes	Mochnay Miklós
Dr. Ferbstein Károly	Marincák János
Ferderber Mór	Mayer Lajos
Gaskó András	Mauks Kálmán
Gáborcsák Béla, Kisszeben	Moskovits Gyula
Gallé Emil	Mátrai István
Gerő Mihály, Eperjes	Mikolik István
Gallotsik László	Dr. Maibaum Arthur
Dr. Gergelyi B., Kisszeben	Meliorisz Lajos
Dr. Gmitter József, Bártfa	Mochnay Kálmán
Gerney Béla, Sározsizsep	Dr. Moskovitz Emil
Gerhard László, Nagysáros	Marinyicza József
Grieger József, Eperjes	Dr. Neuwirth Zs.
Gidon Kálmán	Orosz János
Ghillány László br.	Olajos Antal
Grünwald Zsigmond	Olejár Miklós
Hartmann Albert	Orosz András, Bártfa
Hedry Géza, Radács	Paszternák Manó, Eperjes
Herkely István, Eperjes	Pallaghy János, Kisszeben
Hajduczky András	Pucher Miksa, Eperjes
Hertzka Simon	Dr. Propper József
Halbsch Gusztáv	Palsák Nándor
Dr. Hamborszky Béla	Ifj. Patocska J., Kisszeben
Holénia Béla	Dr. Prokopovits B.
Havrilesák Mihály	Péchy Antal, Pécsújfalu
Hrabcsák Géza	Péchy Árpád
Herkely Antal	Pollák Jakab, Eperjes
Heller Menyhért	Petkó Gábor
Haász Béla	Páter Mihály
Jurik István	Petruska Nándor
Jordán Adolf	Potas János
Jármay Titusz, Bártfa	Palkó Szabol György
Dr. Kovács Viktor, Eperjes	Próner Károly
Kassevits János, Kisszeben	Perzsely István
Krajsz Bernát	Poloczek Róbert
Kovács E., Karácsonymező	Raab János
Komáromi K., Tótsóvár	Reigl László
Kanarik Illés, Bártfa	Rosenberg B., Kisszeben
Dr. Kakúsz Béla, Eperjes	Dr. Rosenberg T., Eperjes
Kavalszky Ágoston	Rusznayák Jakab
Keil Ármin	Ramazetter Károly
Kesselbauer Ágoston	Dr. Rosenberg Mór
Klein Jenő	Ramazeter Lajos
Kurcz Márk, Kisszeben	Schwarcz Ede
Kaminszky János, Eperjes	Saláta András
Kresztyankó József	Schwarcz Adolf
Klein Ferencz	Szilvay János
Kolozsy József	Sitányi Béla

nyamok létesíté-
nk a KATONAI
aklap elismerő
adult mozgalmat

ldizsár főispán,
ott tanácskozás
Sárosvármegye
y ezt a — nem-
ési szempontból
ebbi rendes év-
t határozatilag
megalakítását.

on szép eszme!
a határozatnak
radni; felhívta
armesterét és a
ogy Eperjesen,
amára, igyekez-
ezni. Ezenkívül
t egybe, mely
zter eszméjét s
zottság szerve-
ak és egy fel-
azután a vár-
negküldének.
áradozik jesze-
perjesi honvéd-
g katonai szak-
ároly és Szidon

ZÉS.

vott esküdték,
(Folytatás)

ajos, Eperjes
lix
nia

rián, Eperjes
ló

D. Nyársardó
ert, Nagysáros
dor, Eperjes

mil
klós

zsef, Bártfa
örgy

Lajos
an, Nagysáros
ncz

e K., Kissáros
án, Eperjes
iklós

ános
s

mán
Gyula

an
án

n Arthur
ajos

álmán
itz Emil

ózsef
h Zs.

is
ás, Bártfa

Manó, Eperjes
os, Kisszeben

sa, Eperjes
József

dor
J., Kisszeben

ovits B.
Pécsújfalu

d
Eperjes

ndor
György

oly
án

bert

B., Kisszeben
rg T., Eperjes

akab
Károly

rg Mór
Lajos

de
ás

dolf
s

Scholtz Vilmos, Kisszeben
Speigel Vilmos
Stein Gusztáv
Stenhura Ede
Sperling Jakab
Salgó Mór, Bártfa
Soós Lajos
Semsey Ottó, Deméte
Sáuber F., Tarczaszentpéter
Schmidt J., Németsóvár
Szentiványi J., Kissáros
Szakmáry Dezső, Kende
Sáruly Ede, Eperjes
Sóska János

Pótesküdték.

Altmann Izidor, Eperjes
Böhm Mór
Borsody Károly
Baipataky Imre dr.
Bayer Róbert
Bánó Dezső dr.
Berzeviczy Elek
Ballo Aurél
Dóbiás Ede
Dienes Lajos
Dessewffy István dr.
Dobay József dr.
Eger Samu
Farkas Ignác
Fenyus János

Dr. Sonnenschein S., Eperjes
Szentgyörgyi G.
Tauth Viktor
Dr. Turkinák A.
Tydor Lipót
Dr. Ungár M., Kisszeben
Br. Uszlár-G. O., Deméte
Woloszinovich J., Eperjes
Vojtovich Antal
Dr. Weisz Mór, Bártfa
Zombory Viktor, Eperjes
Dr. Zahler Elek
Zipszer Samu, Kisszeben
Dr. Zoltán G., Girált.

Flórián Károly dr. Eperjes
Fuchs Adolt
Gebhardt Sándor
Grusz László
Grosz Náthán
Gerhardt Béla
Halász Lipót
Hoffmann József
Hegymeghy Imre
Halmy Ede
Hambrich Károly
Hartmann Samu
Habel Lambert
Janicsék József dr.
Jakobey Dezső

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. *Ipolyság.* Hála köszönet, fel fogjuk használni, bár jobb szeretnők, ha első kézből kaptuk volna meg. Reméljük, jövőben így lesz. Szívvelyes üdvözléssel.

D. *Dezső.* Mostani számba lehetetlen volt beszorítani.

K. K., *Eperjes.* Azt méltóztatik kérdezni, miért nem adunk helyet közleményeiknek, s illetve miért nem adunk hírt üléseikről. Igen szívesen, ha azok lefolyásáról *tárgyilag*, minden irányú nélküli ismertetést kapunk, *de idején.* Reklámra azonban nem vagyunk kaphatók, még akkor sem, ha az igazságnak meg nem felelő közleményeket helyeznek el ellenünk a szomszéd-városok lapjaiban. Nem, terrorizálni senkitől sem hagyjuk magunkat és pedig azért, mert mi egyformán akarjuk mindenkinek az érdekét szolgálni.

Időjárásunk

a decz. 3-ikától decz. 9-ikéig terjedő időben.
Reggel 7 órakor — délel 2 órakor — este 9 órakor.

Hó, nap	Lég-nyomás	Hőmérséklet C°		Lég-mozgás	Felhőzet	Csapadék	
		maxi-mum	mini-mum			milli-méter	minőség
XII. 3. r.	741.4	-1.0	-5.2	N 2	8		
d.	742.6			NE 4	6		
e.	744.0			N 4	10		
4. r.	744.3	0.4	-8.0	0	0		
d.	744.0			0	0		
e.	743.6			0	0		
5. r.	743.8	-1.0	-8.5	N 1	9		
d.	744.0			NE 1	10	1:3	havas eső
e.	743.8			—	10		
6. r.	743.4	6.6	-1.0	S 1	10		
d.	742.8			S 1	5		
e.	741.7			ES 2	3		
7. r.	740.6	6.0	1.5	S 2	10		
d.	739.8			S 3	9		
e.	740.1			SE 2	8		
8. r.	738.0	6.0	4.2	S 3	10		
d.	737.4			S 3	10	0.8	szemeregés
e.	737.1			S 3	10		
9. r.	736.4	6.2	3.8	S 2	10		
d.	735.1			S 2	9		
e.	735.7			S 2	10		

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványviz.

ÜDÍT, GYÓGYÍT. ÜDÍT, GYÓGYÍT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó-szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat: Bein Simon czégnél, Eperjes.

A Szebeni-út 30. szám alatti

ház és kert

elköltözés folytán szabad kézből eladó.

Bővebbet Kovaliczky Pál gyógyszerárban, Eperjes, Fő-utca 142. sz.

Felelős szerkesztő:
Dvortsák Győző.

Kiadótulajdonos:
Kösch Árpád.

Gyógyintézet!

Fennáll 1892 óta.

Főorvos: Dr. JUTASSY JÓZSEF,
bőrgyógyász, egészség-tanár, az orvosi kozmetika leg-
első és legrégebb szakorvosa.

Sikereink titka, hogy tudományos alapon működünk.

Szépségrontó bőrbajokat gyorsan és biztosan meggyógyítunk.

Elváltozott arcokat, eltorzult orrokat csinosra formázunk.

Szépítőszereink házilag készülnek és ártalmatlanok.

Szépítő-készleteink mindazon szereket tartalmaznak, melyek az illető szépség hibák ellen valók; ezek:

Bőrápoló-készlet

szerei a természetől szép, tiszta, normális arc és kéz bőrét konzerválják, üdítik; a kényes, száraz, hámlós, durva, érdes, libabőrös, sömörös bőrt finomítják, puhítják, simítják; a petyhüdt bőrt felfrissítik s megmentik a további fonyadástól; a ránczokat eltüntetik. Teljes készlet 10 K. Próbakészlet 5 K.

Bőrgyógyító-készlet

a zsíros, fényes, kihevülő, könnyen piruló arcok ápolására (mattá tételére) szolgál; gyógyítja a bőrtkát (mitesszer), a pattanást (vimmerli), a bőrlökcsokat (pórus), a túlságos izzadást, vörös kezecet, vörös orrot, fagyási foltokat. Teljes készlet 10 K. Próbakészlet 5 K.

Bőrkeoptató-készlet

szerei feltűnés nélkül használhatók; hófehérré teszik a fakó, sárga vagy barna arcot, a szeplőt, májfoltot gyökeresen elmulasztják. Teljes készlet 10 K. Próbakészlet 5 K.

Bőrhámlasztó-készlet

elmulasztja a tág bőrpórusokat a benne ülő évtizedes mitesszerekkel együtt; eltünteti a pattanások nyomait, a lencsefoltokat és a kisebb sebhelyeket (himlőhely); leszedi a legmakacsabb szeplőt és májfoltot, a lángvörös rózsapattanást és a kékes borvirágot is. A bőrhámlasztás körülbelül egyheti szobafogsággal jár, mert nagyon drasztikus. Teljes készlet 10 K. Próbakészlet 5 K.

Hajgyógyító-készlet

hajkorpa, hajhullás ellen s a hajnöves erősítésére. Teljes készlet 10 K. Próbakészlet 5 K.

Szőrvesztő-készlet

a felesleges hajnöves (arczhajak) gyengítésére és palástolására. Teljes készlet 10 K. Próbakészlet 5 K.

Hajfesték.

A hajfestés nagy gondot ad, mert a hajfestékek közt kevés az ártalmatlan és megbízható. Dr. Jutassy főorvosunknak hosszú tapasztalatai alapján végre sikerült olyan hajfestéket előteremtenie, mely ezidő szerint a legelőkeltebb: tudniillik csak a hajat fogja, a fejbőrt nem, a fehéreműt nem piszkítja, természetes színt ad, mely nem fakul és színekben nem játszik, rendkívül tartós, a kezelés igen egyszerű, idegen segítséget nem igényel és sem a hajnak, sem a fejbőrnek nem árt. Egy adag dr. Jutassy-féle hajfesték ára használati utasítással 10 K. és kapható a következő színárnyalatokban: aranyzóke, sötét-zóke, világosbarna, gesztenye barna, fekete.

A ki a megfelelő készletet nem tudja megválasztani, annak személyesen vagy levélben díjmentesen adunk felvilágosítást.

A dr. Jutassy-féle készletek és hajfestékek kaphatók minden gyógyszerárban s drogériában.

Főraktár:

KOZMETIKAI GYÓGYINTÉZET

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz.

Szétküldés utánvétellel. — Kérjük pontosan megjelölni, teljes vagy próbakészlet kívánatik-e, különben teljes készletet küldünk.

NYILTÉR.

Vesebajoknál, húgyhólyag-bántalmaknál, köszvény-nél, cukorbetegségnél, az emésztési és lélepezési szervek hurutjainál

a Bór- és Lithium-tartalmu
gyógyforrás

SALVATOR

kitűnő sikerrel használtatik.

Kiváló óvszer a vörheny-nél (scarlatina) fellépő vesebántalmaknál.

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű.

Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Állandó összetételű.



Különösen oly egyéneknek ajánlatos, akik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy húgysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Elsőrangú gyógyvíz és diétetikus ital.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palack 32 fillér.
1/4 40
1/8 48

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palack 6 fillér
1/4 7
1/8 9

Eperjesi főraktár: Mikolík Istvánnál.

Szép asszony: milyen színben van, hogyan néz ki?

A milyen színben lehet az ember, mikor rettenetes hurutot cipel magával! -- De hát miért gyötri magát vele! Vegyen a gyógyszerárban vagy drogériában egy doboz valódi szódai ásványpasztillát, töltsé meg vele csinos kis bonbonniérét és kezeskedem érte, hogy megszabadul a huruttól, a nélkül, hogy tudná hogyan, de mindenesetre a legkellemesebb módon. Egy doboz ára 1 korona 25 fillér.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W.Th. Guntzert cs. és k. udv. szállító, Wien, IV/1, Grosse Neugasse 17.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság
tekintetes Főügynökségének Eperjes.

Abból az alkalomból, hogy megboldogult sógorom: dr. Repák Jenő 15,000 koronás életbiztosítását, a szükséges okmányok betérjesztése után, 14 napon belül minden levonás nélkül kezeimhez lefizették, fogadják úgy a tekintetes Igazgatóság, valamint helybeli főügynökük: Holénia Béla úr őszinte, halás köszönetemet.

Eperjes, 1910. december 7-ikén,

ifj. Vaskovics Antal
gör. kath. lelkész, Mucsony.

Ein Wink für unsere Frauen!

Wollen Sie mit geringem Kostenaufwand wirklich geldumackvoll und vornehm gekleidet sein?

Wollen Sie Ihre Toiletten nach den tadellos sitzenden Wiener Schnitt, die einzeln genau für Ihr persönliches Maß angefertigt werden, zu Hause leicht herstellen, so

abonnieren Sie die „WIENER MODE“, die auch als Hausfrauenzeitung eine erste Stelle errungen hat und durch ihre leicht nachzubehandelnden Vorlagen für Banda beiten ein Lieblingsblatt der Frauenwelt geworden ist.

Ein Probeheft erhalten Sie auf Wunsch vom Verlage kostenfrei zugeandt.
Abonnements zum Preise von Mk. 2.80 = K 3.30 das Quartal übernimmt jede Buchhandlung.

Verlag der „Wiener Mode“, Wien VI/1.

Megnyilt**Luchs Ede és Társa fióküzlete**

Eperjes, Fő-utca 40. sz.

Legnagyobb választékban, a legolcsóbban beszerezhetőik:

Konyhafelszerelések
Háztartási cikkek
Evészközök
Fegyverek, töltények
Épület- és butorvasalások
Lombfűrészek és hozzávalók
Meteor-kályhák, konyhák
és minden e szakmához tartozó cikkek.

A m. tisztelt vevőközönség pártfogását kéri

teljes :: **Luchs Ede és Társa fiókja**
tiszteltettel Fő-utca 40. sz.

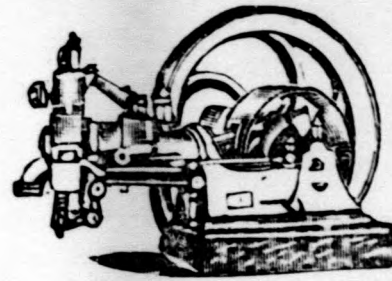
Occasio.

Alkalmi vétel foly-
tán itt sohasem lé-
tezett olcsó árakban
kaphatók minden-

:: :: nemű :: ::

játékárúk**WERTHER J.**

bazarüzletében.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.Németország egyik legrégebb és leg-
nagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert, legjobb gyártmányú
benzin-, nyersolaj-, gáz-, petroleum-
motorokat és lokomobilokat,
:: valamint szivógázmotorokat. ::

== Meglepő újdonság! ==

EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges lóerő

óránként csak 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselőt:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 41. sz. :: Telefon 12-91.

Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

A

VASÁRNAPI UJSÁG deczemberben küldi szét ::előfizetőinek □□ nagyterjedelmű és
díszes kiállítású ünnepi ajándékát, a**KARÁCSONY-t,**

mely az idén is a nagyszámú kiváló közlemények és művészi illusztrációk javát adja olvasóinak.

E díszalbumot, mely nagy terjedelme és pazar kiállítása mellett a legszebb karácsonyi ajándék, azok az előfizetők is, a kik most ingyen kapják.

A Vasárnapi Ujság 57 éve szolgálja már a magyar művelődés ügyét s ezzel általánosan ismertté és kedvelté vált a művelt magyar olvasóközönség körében. Hatásának és elterjedtségének eszköze az volt, hogy félszázadnál hosszabb idő alatt mindig lépést tartott kulturális és irodalmi haladásával s fontos tényezője volt a nemzeti irodalmi törekvéseknek. A Vasárnapi Ujság fenntartotta a nemes irodalmi és nemzeti hagyományokat, hű tükrölte a magyar művelődés mai állapotának, közéletünk és társadalmi életünk nevezetes mozgalmának és tájékoztatja olvasóit a külföld mindazon eseményeiről, melyeket a művelt magyar embernek ismernie kell.

A Vasárnapi Ujság hasábjain a magyar élet, irodalom és művészet tárgyilagosan és mindig a legmagasabb szempontokból tekintve tárul a közönség elé, de bátran hivatkozhatik arra is, hogy a magyar olvasóközönség igényeinek növekedésével lépést tartott a szerkesztőség igyekezete, valamint a kiadók áldozatkészsége is, melylyel ez igényeket kielégíteni törekedtek. **Belső tartalmára, külső díszére,**

illusztrációinak gazdagságára a Vasárnapi Ujság a magyar viszonyokhoz képest a lehető legjobbat és legtöbbet igyekszik adni; munkatársai a mai magyar irodalom legkiválóbb művelőinek egész serege.

A hét aktuális eseményeit évenként másfél ezernél több képen örökíti meg; a legjobb hazai és külföldi írók regényeit közli s írásban, képen állandóan bemutatja a női divat változásait. Mindezekben felül előfizetőinek karácsonyra olyan díszes kiállítású ünnepi albumot ad ingyen, mely egy szépirodalmi lap teljes évfolyamával szinte egyértékű.

A «KARÁCSONY» című ez ünnepi ajándékunk kitűnő elbeszélő-írók és költők legbecsebb szépirodalmi műveinek egész sorát teszi le egy nagyterjedelmű, pazar kiállítású albumban a művelt magyar közönség karácsonyfája alá, kiváló magyar művészek illusztrációival és színes műmellékletekkel, melyek világhírű régebb és újabb külföldi és magyar mesterek képeit teszik közkincsé.

A Vasárnapi Ujság népszerű melléklapja, a Világkrónika hetenként egy íven, számos képpel illusztrálva jelen meg és az általánosabb érdekű napi eseményeket tárgyaló cikkekkel kívül rendszeren közli elbeszéléseket, regényeket, útirajzokat, mulattató kisebb közleményeket és hasznos tudnivalókat.

A «Vasárnapi Ujság» előfizetési ára:

negyedévre 5 korona,

félévre 10 »

a «Világkrónika»-val együtt:

negyedévre 6 korona,

félévre 12 »

Mutatványszámokat, levelezőlapon kifejezett kívánatra, bárkinek készséggel küld

a VASÁRNAPI UJSÁG kiadóhivatala
Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

Arjegyzékek, üzleti számlák, levélpapírok, borítékok, értesítő- s intézőlevelek, czímkék, bárczák, üzleti könyvek, cégkártyák, levelezőlapok, csomagoló-papírok, reklámczédulák, falragaszok, árúkönyvek, pénzeslevélborítékok, váltóürlapok, zárszámadások, utalványok stb., czégnomással, több színben is.



Alapszabályok, értékpapírok, mérleg számlák, rovatos üzleti könyvek - Ügyvédek részére mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások, kötvények és szerződések, óvások, ügyvédi könyvek stb. Ezek előállításához legújabb betűanyag. Nagy klisé-készlet. Villamos- és benzinmótorerő-berendezés.

KÖNYVNYOMTATÓ-MŰINTÉZET

KÖSCH ÁRPÁD :: EPERJES

PAPIR- ÉS ÍRÓSZER-RAKTÁR

Díszművek, hetilapok, folyóiratok, meghívók, műsorok, táncrendek, étlapok, színlapok, eljegyzési és esketési kártyák, névjegyek, köz- és magánhivatalok, takarékpénztárak részére szükséges nyomtatványok izléses és pontos előállítása többszínű, valamint másolónyomással is.



Egyházi, tanügyi, közigazgatási s más hivatalos nyomtatványok raktára. Bevásárlási árúkönyvek rovatolva. . . . Költségvetések — készíttendő nyomtatványokról — postafordultával. • Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítik. • Előfizetések felvétele bármely hírlapra.

A VILÁG LEGJOBB TEAI:



Az angol király szállító.
KÜLÖNLEGESSÉG:
„King's-Blend“,
az angol király five o'clock teája.



UNITED KINGDOM
TEA COMPANY
LONDONEC

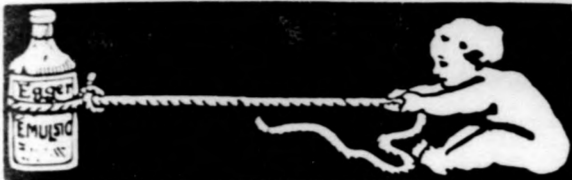


A walesi herceg szállító.
„U. K.“-TEAK
rendkívül kiadók és aromatikusak.

Főraktár: ATLASZ H. úrnál, EPERJES.

EGGER EMULSIO

csak e védjeggyel valódi.



Minden szülő adjon hideg időszakban gyermekeinek EGGER EMULSIÓT, mert ez erősíti a gyermeket, előmozdítja a csontképződést, fejleszt és táplálja. Hatásos ellenszere a köhögésnek, gyomorrenyhéségnek. Megbecsülhetetlen fogzás idején. Hirneves orvosok ajánlják, mert a legjobb csukamájolaj-preparatum, nincs kellemetlen szaga, jóízű, könnyen emészthető és elejét veszi a különféle gyermekbetegségeknek. Egy üveg ára 2 kor., a gyógyszertárakban. Postán 3 üveget bérmentve 6 koronáért, a pénz előzetes beküldése után vagy utánvéttel küld: „Nádor-gyógyszertár“ Budapest, VI., Váci-körút 17. Kapható: Williger Pál gyógyszertárában, Eperjesen. Ingyen és bérmentve küldjük a minden szülőnek nélkülözhetetlen füzetet: „Hogyan védekezünk a gyermekbetegségek ellen?”



A „Világ“ karácsonyi ajándéka.

A «Világ» politikai napilap előfizetői közt 1910. évi deczemb. 10-ikén: karácsonyi ajándékokat sorsol ki. És pedig:

Egy előfizető kap	1000 koronát.
Két	500 .
Öt	200 .
Tíz	100 .
Száz	50 .
250	20 .
500	10 .

Az ajándék nem készpénz, hanem utalvány, a mellyel előkelő czégeknel vásárolni lehet.

Részletes ismertetés a «Világ» bármely számában.

A «Világ» előfizetési árai:

Egész évre . . . 28 kor. | Negyedévre . . . 7 K. — f.
Félévre 14 . | Egy hónapra . 2 . 40 .

Előfizetőink minden szerdán díjtalanul kapják a «Politechnikai Szemlét»-t, mint a «Világ» rendes hetimellékletét, és kedvezményes árban, 2 kor. 40 fill.-ért, a «Divat-Szalom»-t.

KISSZEBENI TAKARÉKPÉNZTÁR.

Meghívás.

A Kiszzebeni Takarékpénztár t. cz. részvényesei az 1910. évi deczember hó 29-ikén d. u. 2 órakor Kiszzeben sz. kir. városában, a takarékpénztár helyiségeiben tartandó

rendkívüli közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívatnak.

Napirend:

1. A közgyűlési elnöknek megválasztása.
2. Az alaptőke emelése.
3. Az alapszabályok módosítása.

Kiszzeben, 1910. évi deczember hó 8-ikán.

Az igazgatóság.

20. §. A szavazati jogot lehet személyesen vagy meghatalmazott által gyakorolni; kívánatik azonban hogy a szavazati jog gyakorlásának alapját képező részvények a közgyűlést megelőzőleg legalább 30 nappal legyenek a részvénykönyvben a részvényes nevére átírva.

21. §. Azon t. cz. részvényesek, kik szavazási jogukat gyakorolni kívánják, sziveskedjenek a szabályok 21-ik §-a értelmében saját nevükre irt részvényeiket egy nappal a közgyűlés megtartása előtt az intézetnél — igazolvány kicserélése mellett — letenni.

Vegyetek
nem más

Köhögés

rekedtség, hurut és nyalkasodás, görcs és hok-hurut ellen, mint

KAISER-féle MELL-KARAMELLÁKAT

□□□ a három fenyővel. □□□

5900 közjegyzőileg hiteles bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolják a biztos sikert.

Csomagok ára 20 és 40 fillér, doboz 60 fillér.

Kapható: Korn Vilmos gyógyszertárában, Scholze Alfréd cukrászdájában és Lefkovits Emil kereskedésében, Eperjesen.

MASSEY-HARRIS C^o. R.-T.



Fűkaszaló aratógép és földmívelő eszközök gyára.
Toronto, Északamerika.

A világ legjobb gyártmányai.
Árjegyzéket kívánatra ingyen küld a
Massey-Harris C^o. R.-T.
Budapest, V., Alkotmány-u. 23. sz.

Legközelebb megjelenik: a képviselő-
házban most letárgyalt, új

POLGÁRI PERRENDTARTÁS

czímű könyv.

Bíráknak, ügyvédeknek, kereskedők- és iparosoknak nélkülözhetetlen!

Összeállította, magyarázatokkal és széljegyzetekkel ellátta:
Csilléry Dávid, kir. járásbíró.

A 400 oldalra terjedő törvénykönyv, mely a legfinomabb papíron, zsebben hordható alakban lesz kiállítva, bolti ára füzve 6 kor.

Megrendelhető:

Manják és Tóth könyvkiadónál Nagykárolyban és minden hazai könyvkereskedőnél.

Belföldi, hazai új
BIZTOSÍTÓ-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG,
mely az összes régi, új és legújabb
biztosítási ágazatokat
közvetlenül és közvetve műveli, megbízható, tevé-
keny, jó üzletszerző
főügynököt keres.

Kimerítő, írásbeli ajánlatok *„Összes biztosítási ágazatok”* alatt Eckstein Bernát hirdetési irodájába, Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 37. szám alá küldendők.

Aki legjobban szerkesztett, tel-
jesen független, nagy, előkelő
napilapot ^{járattal} ^{ohajt.} fizesse elő

Az Ujság-ot!

Vasárnap: „Asszony”, „Gyermek” melléklet.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Az Ujság terjedelme ren-
desen 32-36-40 oldal.
Egy évre . . . K. 28-
Félévre . . . 14-
Negyedévre „ 7-
Egy hónapra „ 2-40
Vasár- és ünnepnapokon
80-100-200 oldal.

:: :: Megrendelési cím: :: ::
AZ UJSÁG kiadóhivatala
Budapest, VII., Rákóczi-út 54. sz.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz
Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomor-görcs és gyomorfájdalom, rögzített székrekedés, máj-bántalom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernak évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító beuórszólási szer közhívn, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.



Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.
Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és apólasására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

■ Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva. ■

Fő-szétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9.

■ Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét melléttel teljesíthetnek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.



A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszern, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közhívnél, oszunnál és meghűléseknél.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

D. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Bor-czég jól bevezetett képviseelőt

keres magas jutalék mellett.

Ajánlatok *„Bor 1910”* jellegre Budapest, főposta restante.

2 és fél éves kopókutya eladó,

a mely úgy az apró, mint a nagy vadat jól hajtja.

Bővebbet *Bellovics Miklos* tanítónál, *Luko* (Sáros-vármegye).



TANTÁL-LÁMPA

a legjobb fémszálas :: izzólámpa. ::

Arammegtakarítás kb. 60%. Fehér fényvel ég. Rázkódásoknak ellentáll. Igen tartós. Minden helyzetben kifogástalanul ég. Nagyobb rendelések-nél magas engedmény.

Megrendelhető:
Magyar Siemens-Schuckert-Művek-nél,
Budapest, V., Lipót-körút 5.

Bérbeadó december 1-jétől a Fő-utcza 40. számú, Kósch-féle házban :: :: a Kossuth Lajos-utczai földszinti lakás.

1 utczai szoba, 3 udvari szoba, 1 előszoba, konyha, fürdő, angol-klozet. Villamvilágítás és vízvezeték be van vezetve; szobák mind parkett-padlóval.

A legtöbb kiállításon legelső díjjal ki-
tüntetett és első orvostanárok által
ajánlott, kitünő minőségű

Esterházy cognac

mindenütt kapható!

Az Esterházy cognac

a közönség kedvencz itala!

Esterházy cognacgyár

TELEFON 31-49. Központi irodája: TELEFON 31-49.
BUDAPEST
V., Csáky-utoza 14. szám.

Oh jaj!



Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillai,

az etvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17

Ejjen!



Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított

Eperjesen kapható: Korn Vilmos, Kovaliczky Pál, Molitorisz István és Williger Pál gyógytárakban.
Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógytárakban.